

Nakon zajedničke sjednice vijeća Skupštine općine

PROSVJETA Osjetno poboljšanje uvjeta rada

Na zajedničkoj sjednici svih vijeća Skupštine općine Šibenik, kojoj su prisustvovali predsjednik Kulturno-prosvjetnog vijeća Savezne skupštine Nikola Sekulić - Bunko i predsjednik Skupštine kotara Split inž. Zvonimir Jurišić, u centru pažnje nalazilo se pitanje daljnjeg financiranja školstva, a posebno stručnog školstva, za koje je šibenska općina lanišnje godine izdvojila čak 130 milijuna dinara. Karakterističan je, također, podatak da je od ukupne sume kojom je raspolagao Fond za školstvo 95 posto utrošeno na osobna primanja, dok je ostatak od 5 posto utrošen za materijalne rashode. Osobna primanja u 1963. godini bila su u prosjeku za oko 20 posto veća u privredi i društvenim službama nego u prosvjeti, što je još više opterećivalo inače tešku situaciju u toj oblasti.

Nakon veoma žive diskusije u kojoj su, pored mnogih odbornika, sudjelovali i drugi Nikola Sekulić i Zvonimir Jurišić, zaključeno je da radne organizacije i ostale društvene djelatnosti koje su zainteresirane za prosvjetu — financiraju stručne škole, zatim da se, uz otklanjanje dosadašnjih slabosti, uvjeti u prosvjeti osjetno poboljšaju na način da osobna primanja u toj oblasti budu usklađena s primanjima u privredi. Nadalje je usvojen zaključak da se sredstva dobivena na ime doprinosa na osobne dohot-

ke svrstaju u Fond za školstvo, s tim da nadležni organi odrede njihovu namjenu, te da prijevoz daka — putnika općeobrazovnih škola financira Općinski budžet, a ne Fond za školstvo.

PROF. ŽIVKO BJELANOVIĆ naglasio je, između ostalog, da se školstvo i prosvjeti nalaze u vrlo teškoj situaciji, s obzirom da te društvene oblasti u priličnoj mjeri zaostaju za privredom i drugim djelatnostima. Posebno je teško stanje stručnog školstva i njegova sadašnjeg financiranja, koje nije adekvatno pravom stanju prema rastućim potrebama šibenske privrede. Ono se naročito negativno odražava na nastavu u gotovo svim školama, a jedno od još uvijek neriješenih pitanja je nagradivanje prosvjetnih radnika, koje je daleko ispod republičkog prosjeka.

KRSTE LAMBASA je plemirao da izvore sredstava za financiranje školstva treba tražiti u proizvodnji, da se treba okrenuti prema onim institucijama kojima su potrebni kadrovi, podukavši da financiranje bude predmet interesa ne samo Kulturno-prosvjetnog nego i Privrednog vijeća Skupštine općine Šibenik.

JAKOV GRUBIŠIĆ je iznio financijsku situaciju u posljednje dvije godine i naveo da bi

za potrebe školstva trebalo osigurati čak oko milijardu dinara. Ako bi prosvjeta, uz saniranje obaveza iz protekle dvije godine, dobila ta sredstva, ond bi budžet a i ostale djelatnosti bio manji za oko 200 milijuna dinara nego u 1964. godini. Što se tiče financiranja stručnog školstva, on je rekao da je sasvim sigurno da privreda neće moći odvajati sredstva za stručno školstvo koje daje deficitarne struke. Navodeći razloge nesklada u osobnim primanjima između prosvjete i privrede, drug Grubišić je naglasio da šibenska komuna po budžetskoj potrošnji zauzima posljednje mjesto u Republici.

PROF. KRESIMIR JURKOVIC, govoreći o sadašnjem stanju na području prosvjete, rekao je — da je unatoč velikom interesu radnih ljudi za obrazovanje njihove djece bilo otpora u odnosu na doprinos za školstvo, ali da je kasnije taj doprinos prihvaćen u organima Skupštine općine, u privredi i na zborovima birača kao malo koji doprinosi. Nije riješenje u donošenju školskih pravilnika da bi se poboljšali uvjeti rada u prosvjeti, već je riješenje u tome da se izmijene odnosi između prosvjete i društva. To je prvenstveni zadatak u sadašnjem času, to očekuju svi prosvjetni radnici na našoj komuni.

PROF. IVO LIVAKOVIĆ je rekao da od 88 gimnazija, koliko ih ima u našoj Republici, šibenska po kvalitetu kadrova koje daje spada u vrh. S druge strane, osobni dohoci nastavnika zaposlenih na ovoj školi u isto vrijeme su na posljednjem mjestu. Osvrćući se na potrebe i situaciju u šibenskom školstvu i na mogućnosti koje dozvoljava naša budžetska situacija, prof. I. Livaković je dao vrlo realistični i plastični ocjenu sadašnjeg stanja, rekavši da je ono takvo da se moramo boriti da ne bude gore nego u 1964. godini.

EMICA BEGO govorila je o zdravstvenom stanju učenika, izjavišći podatak da je pri regrutiranju u JNA 80 posto mladića proglašeno za privremeno a 35 posto za stalno nesposobno.

INŽ. ZVONIMIR JURISIĆ, iznoseći nezavidnu situaciju u prosvjeti, istakao je da skromna budžetska sredstva ne bi smjela biti kočnica u rješavanju i uklanjanju slabosti. Ukoliko je potrebno, to svakako i jeste, prosvjeti treba u nekoliko narednih godina dati primat, kako bi se bar donekle stanje saniralo. Osnovno je jedno: da li društvo, komuna mogu dati više sredstava za školstvo i da li pojedine škole odgovaraju sadašnjem stupnju privrednog

razvoja. Često otvaramo škole i odjeljenja a da za to nismo izučili potrebe u planiranju kadrova. Jedno od rješenje je i to da privreda preuzima financiranje stručnog školstva, kao što je to učinjeno još prije u Splitu. Uz kritički osvrt da se šibenske radne organizacije nisu uključile u formiranje međupćiskog fonda za stručno školstvo, drug Jurišić je kazao da je do toga došlo zbog nepotrebne bojazni da će se sredstva, akumulirana na području jedne, trošiti za potrebe druge općine.

NIKOLA SEKULIĆ - BUNKO, govoreći o stanju i problemima šibenskog školstva, rekao je da se već jednom treba otrgnuti od centralističkog i administrativnog tretmana budžetskog sistema, te da radne organizacije treba da učestvuju s određenim procentom u obrazovanju kadrova i financiranju školstva. Sredstva za poboljšanje uvjeta rada u prosvjeti treba tražiti i van budžeta, kao što su tome već pristupile neke komune u Republici, a to su prvenstveno radne organizacije koje se moraju angažirati u financiranju stručnih škola. — Najveće ljudske investicije su one, rekao je drug Sekulić, koje dajemo obrazovanju, pa, s tim u vezi, naglasio je drug Sekulić, i Savezna skupština priprema donošenje nekoliko akata. Prvi takav akt odnosit će se na principe financiranja središta njihove realizacije. Nadalje, Zakon o ustanovama tačno će fiksirati na koji će način osnivač osigurati sredstva, kako će praviti aranžmane, ugovore o zadacima tih ustanova, obaveze, društveni rad, itd. Savezna skupština ima namjeru da raspravlja i o sistemu stručnog školstva, o usklađivanju rada i obrazovanja, te stručnom usavršavanju odraslih — istakao je drug N. Sekulić.

građani prihvaćaju mjesnu zajednicu kao samoupravni organ, ali istovremeno, čini nam se, da se mnogo očekuje od mjesnih zajednica.

O organizacionoj strukturi bilo je govora na svakoj konferenciji, ali, u cjelini uzeto, te diskusije bile su dosta površne, jer su se svele na pitanje članstva, na srede evidencije, i članarime, a manje se govorilo o oblicima kroz koje djeluje Socijalistički savez. U mjesnim organizacijama osnovni oblik djelovanja je podružnica, a to se, u prvom redu, odnosi na sela, gdje podružnicu sačinjava cijelo selo, koje ima svoje probleme i kojima se bavi. Sekcije se, međutim, nisu afirmirale i one u seoskim organizacijama ne djeluju, a u gradskim organizacijama djeluju slabo. Što se tiče članstva, može se kazati da općinska organizacija Socijalističkog saveza obuhvaća 85

(Nastavak na 6. strani)

U OVOM BROJU

Lijepa, a pusta rijeka

Dvije radnice od Poncija do Pilata

Gost s kantom u ruci traži benzin

Zaboravljene vrijednosti

Šta nas uzbuđuje

Monstruozni logor

I drugi napisi i redovne rubrike

Šibenik ponovo na stupcima „Dauphine Liberea“

Prijateljstvo šibenskih učenika sa omladinom iz Grenobla sve više jača. Razmjena započeta u ljetu 1964. godine nastavit će se i ove godine. Pripreme su već davno započele. Posljednje vijesti koje stižu iz toga velikoga francuskog grada svjedoče o interesu koji vlada u Francuskoj za Jugoslaviju. U uglednom francuskom listu »Dauphiné libéré«, koji izlazi u Grenoblu, u broju od 7. I 1965. u članku pod naslovom »Susret francusko-jugoslavenski u laičkom domu »Parmentier« najavljuje se susret 50 omladinaca i još toliko njihovih roditelja »koji su«, kako se navodi, »imali privilegiju da budu primljeni u Jugoslaviju u 50 dalmatinskih obitelji u gradu Šibeniku«. Za spomenuti susret, koji je održan 8. I 1965, pripremljeni su i prikazani dijafilmovi, te crtani i dokumentarni turistički filmovi o Jugoslaviji. Prisutni su slušali jugoslavensku narodnu muziku preko ploča koje su francuski omladinci donijeli iz Jugoslavije na povratku sa prve posjete.

Ovo »veće uspomena« imalo je dvostruki cilj: podsjećanje na ugodne susrete iz prošle godine i pripreme za razmjenu u ovoj godini.

Zahvaljujući spomenutoj razmjeni, ime našega grada postalo je poznato ne samo u velikom Grenoblu nego i u tri velika francuska departmana i stalo uz bok najvećih evropskih gradova s kojima Francuzi održavaju sličnu razmjenu omladine. Članak u spomenutom listu nije jedini u kojem se piše o našem gradu. U 1964. godini izišlo je niz prijateljskih članaka sa fotografijama o gradu Šibeniku.

Inicijativa, dakle, koja zaslužuje apsolutno priznanje i punu podršku. L.

OTVORENO O uspjesima i nedostacima

Informacija o izbornim konferencijama u podružnicama i mjesnim organizacijama SSRN na općini Šibenik i predizborna aktivnost — bile su glavne tačke dnevnog reda plenuma Općinskog odbora SSRN Šibenik.

Izbornim konferencijama u podružnicama i mjesnim organizacijama Socijalističkog Saveza prethodile su opsežne pripreme. Shodno tome, moglo se očekivati da će ti sastanci biti uspješni. Oni su to uistinu i bili, jer su se pretvorili u dogovore o onome što ubuduće treba raditi, ali nisu izostale ni primjedbe na propuste.

KOJA SU PITANJA DOMINIRALA NA KONFERENCIJAMA

Na plenumu je konstatirano da su na sastancima seoskih organizacija dominirala pitanja iz oblasti komunalnija. Dakle, bilo je riječi o elektrifikaciji, vodoopskrbi, saobraćaju i prijevozu učenika iz sela do centralnih osmogodišnjih škola i škola drugog stupnja. Nadalje, dosta diskusije je bilo o zdravstvenom osiguranju poljoprivrednika. Isticano je da se plaća velik doprinos i da bi trebalo to osiguranje provoditi na principu dobrovoljnosti. Kada se govorilo o poljoprivrednim zadrugama, u najviše slučajeva kritikovala se njihova isključiva orijentacija na trgovinu i otkup samih nekih poljoprivrednih proizvoda. Plenum je konstatirao da te diskusije rezultiraju iz stvarno dosta velikog broja problema na selima, kako u oblasti komunalnija, tako i zdravstva, prosvjete i poljoprivrede. Rečeno, je, također, da se na tim pitanjima u najvećoj mjeri i iscrpljivala organizacija Socijalističkog saveza u razdoblju od posljednje općinske konferencije. Iako materijalne mogućnosti komune nisu takve da bi se neki problemi mogli odmah skinuti s dnevnog reda, na plenumu je konstatirano da se i u okviru postojećih mogućnosti može učiniti više nego što se uradilo.

Na obalnom području šibenske komune, kao u Tijesno, Pirovcu, Murteru, Vodicama i Primoštenu, diskusije su bile us-

Diskutiralo se o tome na skupovima SSRN

mjereni na pitanje daljnjeg razvoja turizma i svega onoga što je u vezi s tim: saobraćaja, opskrbe, ugostiteljske mreže, komunalnija, itd. Gotovo na svim izbornim konferencijama istaknuto je da su cijene ležaja u kućnoj radinosti veoma niske i nestimulativne, te je bilo mišljenja da je potrebno mijenjati postojeću odluku Skupštine općine, koja to pitanje regulira. Što se pak tiče poljoprivrede, najviše je bilo riječi o problemima oko prodaje ulja, koje se, s obzirom na veoma rodnu godinu, ne može prodati.

O CEMU SE NAJVIŠE RASPRAVJALO U GRADSKIM ORGANIZACIJAMA?

Na plenumu je konstatirano da su u gradskim organizacijama diskusije polazile sa šireg stanovišta, pa je obuhvaćen čitav niz problema, od sitnih komunalnih, pa do najkrupnijih općinskih i društvenih u cjelini. Ipak su dominirala pitanja koja su se odnosila na kretanje cijena. Dosta riječi bilo je o poslovanju privrednih organizacija, naroči-

to onih koje posluju s gubitkom i na granici rentabilnosti i u kojima su — sasvim razumljivo — osobni dohoci niski. Te diskusije nisu iznenađujući, jer na prosjek osobnih dohotaka u tisuća radnika ima dohotke ispod trideset tisuća, a inače je prospek osobnih dohotaka u komuni manji za sedam tisuća od republičkog prosjeka.

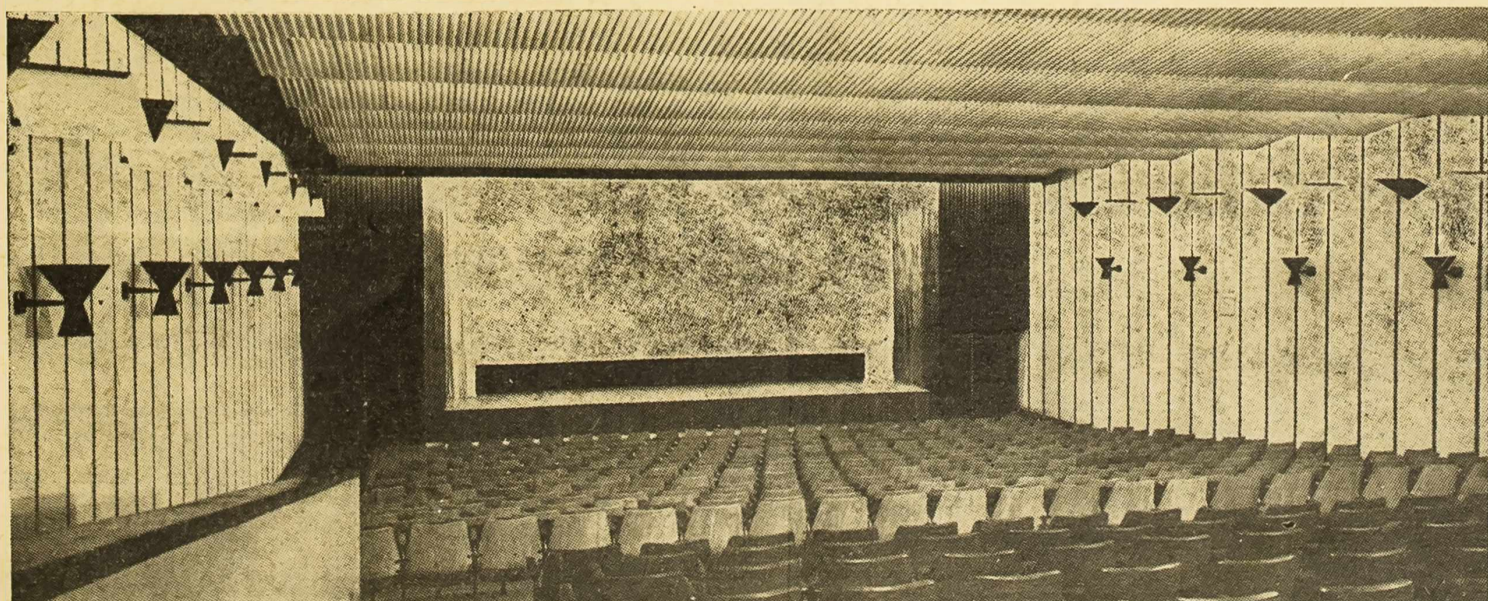
KAKAV JE ODNOS BIRAČA I SKUPŠTINE OPĆINE

Na svim izbornim konferencijama Socijalističkog saveza podjednako je isticano pitanje odnosa birača i Skupštine općine. U najviše slučajeva taj odnos je bio kritiziran. Velik broj diskutanta govorilo je da se mišljenja birača ne poštuju. Uz to, bio je kritički podvrgnut rad odbornika, čija je veza s biračima bila dosta slaba, a ako se i konzultiraju s njima, to čine samo prilikom kampanjskih zborova — kada se radi o donošenju društvenog plana Općine, i slično. Oštrija kritika bila je uperena i na društveni plan, u kojem se već godinama

zacrta izgradnja nekih objekata, a da se još nisu ni započeli podizati. Osjeća se — rečeno je na plenumu — a to su diskusije na konferencijama i pokazale, da kod jednog ne baš malog broja građana vlada uvjerenje da oni svojim utjecajem ne mogu postići mnogo i da su, prema tome, sastanci i skupovi koji se organiziraju radi traženja njihovih mišljenja, najblaže rečeno, nepotrebni. U vezi s tim, diskutanti su se pozivali na odredbe Ustava i Statuta komune. Na Statut komune diskutanti su se pozivali i prilikom diskusije o problemima za koje se Općina obavezala Statutom da ih riješi.

MJESNE ZAJEDNICE, ČLANSTVO, ČLANIRNA.

Usporedo s održavanjem konferencija vršene su i pripreme oko ustrojenja mjesnih zajednica i savjeta mjesta i naselja. Zapaženo je da građani očekuju da će upravo putem mjesnih zajednica biti moguće lakše rješavati probleme što su isticali na konferencijama. S tim u vezi, može se konstatirati da

Unutrašnjost kina »Šibenik«

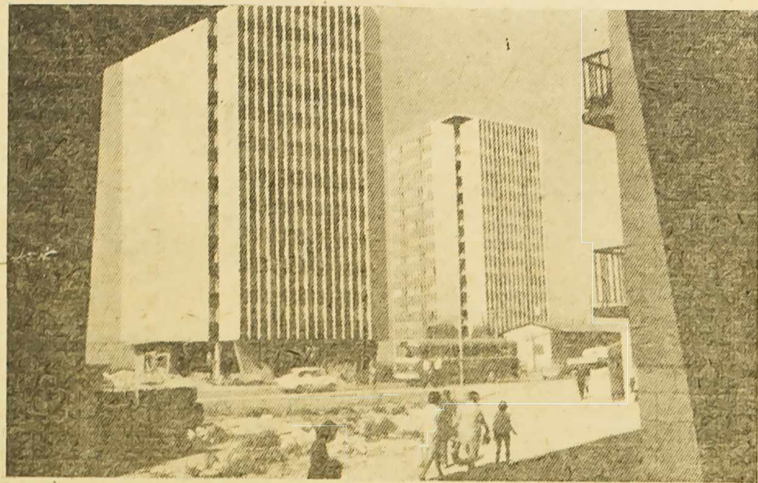
Projektirao: inž. arh. Dinko Vesanović (»Plan«)

Razgovor

Kako organizirati urbanističku djelatnost?

U posljednje vrijeme u Sibeniku se mnogo govori o tome kako organizirati urbanističku djelatnost, jer ona, kakva je danas, ne odgovara suvremenim potrebama i zahtjevima. O tom

pitanju razgovarali smo s inž. ahr. Dinkom Vesnovićem, koji je na molbu našeg suradnika o tome iznio svoje mišljenje. Evo što nam je on izjavio:

— Činjenica je da u Sibeniku ne postoji srednja urbanistička služba ni u okviru komunalne ni u okvirima privrednih djelatnosti. Iako se u sličnoj situaciji nalaze i mnoga druga primorska mjesta, ipak se njene posljedice u Sibeniku naročito teško osjećaju. Razlozi za to leže u specifičnom topografskom smještaju ovoga grada, kao i u zatečenoj lokaciji velikih tvorničkih kompleksa na njegovoj periferiji. Razvoj drvenog i današnjeg grada odvijao se u uskom pojasu duž sjeveroistočne obale šibenske luke. Sibenik je, u stvari, uklješten između

mora i slikovitog niza brežuljaka, što uvjetuje izgradnju grada na nagnutom terenu, širokom manje od tisuću metara, a dugaćkom više od pet kilometara. Na taj način grad se ne razvija kako bi bilo poželjno, u koncentričnim krugovima, već se od historijske jezgre pruža poput trake jednosmjernom u pravcu jugoistoka (razvoj prema sjeverozapadu je spriječila nesretna lokacija Tvornice elektroda i ferolegura), približujući se već danas tek izgrađenoj Tvornici lakih metala »Boris Kidrič« na Ražinama.

SAČUVATI HISTORIJSKO NASLIJEDE

Problem daljnje izgradnje ovoga grada poprimio je zaista akutnu formu, jer o njoj zavisi razvoj koliko industrijskih pogona toliko i turističke privrede; o njoj zavisi i pravilno čuvanje historijskog naslijeđa i svrsishodno rješenje deficitno-

ga stambenog prostora. Uzevši u obzir naprijed iznijeto, a imajući u vidu da je Sibenik vitalan grad s relativno velikim priraštajem stanovnika, treba utvrditi dosadašnju internost nadležnih organa šibenske općine

Dvanaesti čas već je kucnuo

ne u rješavanju osnovnih urbanističkih problema koje nameće razvoj grada. Stalno odlaga-

nje rješavanja tih primarnih pitanja nužno prouzrokuje neprocjenjive štete zajednici.

OSNOVATI URBANISTIČKO TIJELO

Nepostojanje jednog dovoljnog kvalificiranog stručnog tijela u Sibeniku, koje bi bilo spremno da se uhvati ukoštac sa svakim urbanističkim problemom koji se pojavi i da ga riješi u skladu s jednim studijsko izrađenim urbanističkim planom grada i regiona, a što bi bio prvenstveni zadatak toga stručnog tijela, uvjetuje nemogućnost intenzivne izgradnje i pravilnog koordiniranja dosta opsežnih građevinskih planova relativno jakih investitora. Dosadašnji razvoj ovoga grada, na žalost, nije tekao dovoljno organski, već su se pojedini građevinski zahvati provodili često stihijski u svrhu zadovoljenja trenutnih potreba, pri čemu se obično nije vodilo dovoljno računa o suvremenim urbanističkim postavkama.

Da se u takvoj nepovoljnoj urbanističkoj situaciji nisu ipak učinili veći propusti i greške, radi kojih bi pravilan razvoj grada mogao biti u osnovi paraliziran, treba zahvaliti prilično konzekventno provedenoj praksi — da su komunalni ru-

kovodioci svaku važniju urbanističku odluku donosili tek nakon konzultacije s predstavnikom Urbanističkog instituta SR Hrvatske inž. arh. Draganom Boltarom, koji je čitav niz godina rješavao kompleksnu problematiku Sibenika. Kroz takvu praksu korišten je i direktivni regulacioni plan koji je kampanjski izrađen 1946. godine, također pod rukovodstvom inž. arh. Boltara. Na žalost, ta praksa se oslanjala na nekontinuiranoj preokupaciji jednoga jedinog stručnjaka u okviru njegova raspoloživog vremena.

Iako je potrebno da se uoče i pozitivne strane dosadašnje šibenske urbanističke prakse, ipak treba da s njom napokon definitivno prekinemo. Urbanističke snage koje će usmjeravati izgradnju moraju se formirati i one moraju ubuduće djelovati u samom gradu, jer je razvoj jednoga naselja u suštini organski proces. Potrebne »sokove« za svoj aktivitet treba da organizam pronađe u samome sebi, a ne može se održavati povremenim i često nepravovremenim injekcijama.

DOKLE NEPOŽELJNE DEFORMACIJE

Samo se stručnom i preventivnom intervencijom urbanističkih snaga u svakom važnijem građevinskom problemu jednog naselja mogu spriječiti nepoželjne deformacije urbanog tkiva, koje često imaju dalekosežne nepoželjne posljedice, sprečavajući kroz dugi niz godina pravilan razvoj naselja i zahtijevajući na kraju od društva velike žrtve kada treba pristupiti kirurškom zahvatu — otklanjanju takvoga nezdravnog tkiva.

Postoji opravdana nada da će posljednji naponi, koji se provode od strane sadašnje komunalne službe u šibenskoj općini (Odluka o uređenju i korištenju gradskog zemljišta, planiranje stručnjaka i finansijskih sredstava za urbanističku djelatnost) pridonijeti uspješnom i pravilnom rješavanju naprijed iznijete gorućeg problema ovoga dalmatinskog grada. I na kraju: neka odgovorni faktori pri tome imaju na umu da je dvanaesti čas već kucnuo!

Još riječ - dvije o komunalnim problemima ŠTA JE TO ŠTO NAS UZBUĐUJE?

U protekloj godini na stranicama našega lista bilo je mnogo riječi o aktualnim problemima grada, koji već godinama očekuju da ih se riješi. Dakako, u posljednjim godinama dosta je učinjeno na komunalnom planu, od modernizacije električne i vodovodne mreže do uređenja ulica u gotovo svim gradskim predjelima. U svim tim radovima komuna i njeni građani uložili su ogromne napore, utrošeno je više desetaka milijuna dinara. Unatoč tome, još uvijek su ostala otvorena neka pitanja, koja bi se uz manje investicije mogla riješiti. Spomenut ćemo ih samo nekoliko.

Na planu stambene izgradnje učinjen je, možemo reći, najveći skok. U zadnjih pet godina njen intenzitet nije nimalo oslabio. Dovoljno je samo spomenuti da se prosječno godišnje gradi 250 modernih stanova u društvenom i više od 50 u privatnom vlasništvu. Gotovo u svakome gradskom predjelu izgrađeno je nekoliko stambenih blokova koji su potpuno izmijenio fizionomiju grada. Najviše stambenih objekata podignuto je u gradskim predjelima Baldekin, Mažurica, Križ, Crnica i Šubićevec. Nije nadmet reći da je zadnjih nekoliko godina priliv novog stanovništva tekao brzim tempom od stambene izgradnje i da su u pojedinim predjelima počela nicati sasvim nova naselja, koja urbanistički plan nije predvidio. Takva »divlja« naselja podignuta su na ulazu u grad sa sjeverozapadne strane, zatim u podnožju Šubićeveca i u blizini željezničke stanice na Ražinama. Prijašnja zabrana o gradnji tih objekata nije dala očekivane rezultate. Karakteristično je da su ti objekti izgrađeni na mjestima nezdravim za stanovanje; lokacije su izvršene bez ikakvog reda i na njima ne postoje osnovne komunalije. Suočeni s tim problemima, komunalni organi su ipak popustili, odlučivši da na tim već izgrađenim naseljima uoče investicijska sredstva za gradnju i dovod elektrike, kanalizacije i vodovoda.

I u prošloj godini na raspolaganju smo imali sasvim mala sredstva da bismo nešto više učinili na uređenju i asfaltiranju ulica. U nekima od njih položena je nova vodovodna i kanalizaciona mreža, i time su

ostvareni preduvjeti za njihovo potpuno uređenje. U nekima od njih stari pločnici je zamijenjen novim (Ulica 12. kolovoza za 1941. i Zagrebačka), dok su druge ostale onakve kakve su bile prije desetak i više godina. To se, u prvom redu, odnosi na Ljubljansku ulicu, Ulicu Petra Grubišića, Ante Blaževića, Jurja Dalmatinca, Martina Kolu-nica, itd.

Sa izgradnjom novih stambenih naselja na Baldekinu očekivalo se da će se istovremeno pristupiti uređenju okoliša i pristupnih puteva. Uz već izgrađene osnovne komunalije, pitanje uređenja okoliša i puteva sporo se rješavalo. U prošloj godini započeli su radovi na izgradnji trotoara u Ulici Borisa Kidriča, na ozelenjavanju slobodnih površina i uređenju puteva, ali nijedan od započelih radova nije u cijelosti završen. Poznato je da šibenska komuna nije bila u stanju da iz svojih skromnih sredstava financira te radove, pa se očekivala podrška stanovnika, da u dobrovoljnim akcijama pomognu nastojanja komunalnih organa. Iako su na tom planu uloženi izvjesni naponi, ipak u potpunosti ne možemo biti zadovoljni.

Još jedan komunalni problem, koji je izazvao mnoge komentare među građanima za slušajući da se o njemu nešto kaže. To je pitanje čistoće gradskih ulica i trgova. Čistoća grada nije onakva kakva bi trebalo da bude, unatoč naporima koje ulaže »Čistoća«. Iako se odvoz smeća obavlja dvaput dnevno, nije rijetkost da se vidi kako pokraj postavljene kanta stoje gomile otpadaka. Kome pripisati krivicu za to? Nećemo pogriješiti ako kažemo, to smo već jednom spomenuli, da su za takvo stanje najveće odgovorne nesavjesni pojedinci i izvjestan broj osoblja trgovačkih prodavaonica, koji se ne drže određenog rasporeda u odvozu otpadaka. Nije rijetka slika da izvjesni građani bacaju otpatke kroz prozor ili ih ostavljaju na ulici kad god im se za to ukaže potreba. Takvima izgleda, nije mnogo stalo do toga da li će nam grad biti čistiji. I još jednom ovdje napominjemo: da bi kažnjavanje u mandatom postupku bilo u ovom času jedina mjera u osiguranju discipline građana i osiguranju čistoće grada

Obratile su nam se dvije radnice iz »Rivijere«

Dvije radnice od Poncija do Pilata

Nemamo osnovu da sumnjamo da organi upravljanja radnih organizacija u kadrovske političke primjenjuju načela propisa o radnim odnosima. Ali ima, na žalost, slučajeva da se kroz odluke organa upravljanja često provlače stavovi pojedina, da su ponekad neka rješenja iz radnih odnosa (najčešće otkazi) odviše povezani sa subjektivnim stavovima i podložni subjektivnoj ocjeni u tretiranju probleme radnika.

Radi ilustracije, prikazat ćemo slučajeve dvije radnice koje su se obratile redakciji s molbom da to objavimo u našem listu.

DOBIO NAREĐENJE DA ME MALTRETIRA

Radnica O. S. bila je zaposlena u turističko-ugostiteljskom poduzeću »Rivijera« u svojstvu kuharice od 1955. godine kao sezonska radnica, a od 19. V 1957. kao stalna radnica. Tu je ostala sve do ovih dana. Živi sama s dvoje male djece.

Ona je prvi put dobila otkaz u kolovozu 1962. radi viška radne snage. Na rješenje je uložila žalbu, na koju nije nikada dobila odgovor. Kad je iscrpila sve mogućnosti, uputila je predstavku Kabinetu Predsjednika Republike. Napokon je otkaz bio povučen, i ona je bila zaposlena kao samostalna kuharica u restoranu Doma JNA od 29. I. 1962. godine. Međutim, za sve vrijeme svoga rada ona je bila plaćena kao pomoćna kuharica (doduše ima takvu kvalifikaciju), iako je u to vrijeme vršila posao kvalificiranog kuhara. O pravdanju je tražila stvarnu nagradu za svoj rad, ili pak njoj odgovarajuće radno mjesto.

Dana 17. travnja 1963. godine uložila je kod uprave poduzeća žalbu, ali opet bez odgovora. Uložila je 19. veljače 1964. i drugu žalbu, u kojoj je tražila mjesečni osobni dohodak za radno mjesto koje stalno obavlja. Ali je i ta intervencija ostala bez rezultata.

O. S. je bila dobra i marljiva radnica i za 13 godina radnog staža nijednom nije bila disciplinski kažnjena. I radnici i rukovodioci poduzeća cijenili su njen rad.

»Ali — kaže nam O. S. — od travnja mjeseca prošle godine situacija se sasvim promijenila, otkako je u objekt, gdje sam radila, došao M. R. za rukovodioca pogona«.

O. S. nam je navela i ovaj primjer: »Jednoga dana uoči 1. maja radnice koje su dotada meni pomagale bile su, radi većeg obima posla, prebačene u neke objekte. Ostala sam sama i morala sam posluživati 6 ili 7 konobara sa hranom. To nisam ni fizički mogla izdržati.

Usprikoš tome, M. R. je od mene tražio apsolutnu tačnost u mjerenju, s napomenom da ću odgovarati za svaki gram. Tražila sam da me premjesti na drugo mjesto, već i zbog dvoje djece. R. M. mi je rekao da mi zbog djece ne treba dati premještanje, već da meni treba dati otkaz. Također mi je rekao da će raditi svim silama da me likvidira s rada. To su čule radnice A. J. i M. M.«

Iz rješenja (broj 3269-64) od 3. IX 1964. vidljivo je da je O. S. imala nastupiti na godišnji odmor 8. IX i da se imala ponovo vratiti na posao 23. IX. Evo što ona o tome kaže u svojoj izjavi od 27. X 1964. godine:

»Ja sam nastupila na godišnji odmor a da nisam o tome prethodno bila obaviještena. Tek 2. IX rekao mi je moj šef da se sljedećeg jutra trebam javiti našem direktoru poduzeća. Još mi je rekao: »Eto vidiš, dotjerao sam te do čoška«. Ni je mi rekao da je riječ o godišnjem odmoru, ali mi je time stavio do znanja da mi prijeti otpuštanje s posla, u što sam se kasnije i uvjerila...«

Po završetku godišnjeg odmora javila sam se na posao, ali 18 dana nisam bila primljena na radno mjesto, za što nisam dobila nikakvo pismeno objašnjenje. Obratila sam se Inspekciji rada, a tek kasnije mi je saopćeno da ću biti raspoređena na novo radno mjesto. Međutim, kad sam se javila da me rasporede na drugo mjesto, meni je uručen otkaz (Rješenje o otkazu broj 3679-64. od 12. X 1964. s otkaznim rokom od 15. X 1964. do 15. I 1965).

U obrazloženju otkaza stoje

samo tri reda otkucana mašinom, s napomenom da se imenovanoj radnici odnos otkazuje zbog smanjenja poslovanja, troškova i viška radne snage...«

O. S. je u toku svoga rada primijetila neke nepravilnosti u radu osoblja, pa ih je i saopćila svome rukovodiocu M. R. Smatrala je da joj je to dužnost. No, on joj je na to 16. X 1964. godine rekao da ona ubuduće što vidi neka ne vidi, ono što čuje neka ne čuje, da nju kolektiv ne trpi, te da će je on za svaki sitnicu kažnjavati i da je neće nitko spasiti.

U svome dužem opisivanju O. S. iznosi i druge primjere maltretiranja i prijetnji. Njih, radi skrućenosti prostora, ne možemo navesti. Svi ti momenti pokazuju začuđujući stav prema jednoj radnici koja uzdržava sebe i svoje dvoje djece.

Rješenjem broj 3921-64. od 30. X prošle godine O. S. je bila premještena o objekt »Zdravljak - Alpa« kao pomoćna kuharica. I na tu odluku ona je uložila žalbu 4. XI 1964. U njoj je uglavnom ponovila sve ono što joj se događalo za vrijeme rada. Citirat ćemo dio te žalbe:

»Za pravi razlog ovakvog odnosa prema meni, kao i za inicijator takvog postupka nisam mogla znati dok mi nije sam M. R. dana 3. XI rekao da je po njegovu dolasku na rad u poduzeće od uprave dobio naređenje da me treba stalno gnjaviti zbog svake sitnice, zvati na odgovornost i kažnjavati, da bi zbog toga nesnošljivog stanja sama napustila posao ili da bi bila otpuštena sa svoga radnog mjesta.«

Posljednju žalbu O. S. je uputila 7. XI prošle godine Radničkom savjetu »Rivijera«, a povod je također otkaz. Ona je svoje stanje već bila obrazložila Upravnom odboru, ali je on žalbu odbio s obrazloženjem da je Upravni odbor svjestan njenih teškoća zbog socijalnog položaja, ali da se njenoj žalbi ne može udovoljiti zbog lošeg finansijskog stanja poduzeća i nedovoljnih prihoda za pokriće osobnih dohodaka u vansezonskom poslovanju (Odgovor U-

pravnog odbora broj 3778-64. od 1. XI 1964).

Još dodajemo samo ovo: O. S. je dosada zarađivala 17.500 dinara mjesečno. Izdržava dvoje male djece, ima kredit kod Narodne banke, isplaćuje 7.000 mjesečno, a Odjelu za socijalno staranje plaća također 7.000 radi toga što joj je jedno dijete smješteno u odgovornu ustanovu.

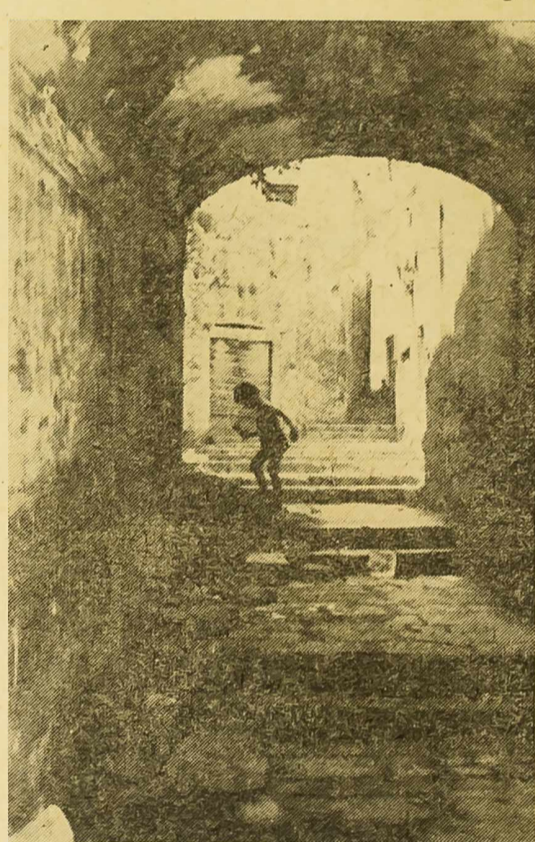
Nedavno je dobila usmeno uvjeravanje da će joj ovih dana otkaz biti povučen (otkazni rok ističe joj 15. I ove godine). Sada još uvijek radi na svome radnom mjestu u »Alpi« i očekuje definitivno rješenje.

PA VAS ZATO MOLIM DA MOJ PRIGOVOR...

Radnica A. J. iz kninskog Vrpolja, rođena 1937. godine i majke dvoje djece, koje sama izdržava, također je bila zaposlena u istom poduzeću, i to od dana 23. VIII 1963. godine. Dana 14. X iste god. dobila je rješenje o otkazu (rješenje broj 3705-64. od 12. X 1964) s obrazloženjem: višak radne snage zbog smanjenja obima poslovanja. Kao što je poznato, otkaz je dobio i veći broj radnika. Iz toga razloga A. J. i ne smatra da je njen otkaz nezakonit.

»Samo — kaže ona u svom prigovoru Upravnom odboru od 16. X 1964. godine — smatram za potrebno da istaknem da KRITERIJ OTKAZIVANJA u mom slučaju nije najpravičnije zastupljen.«

A. J. je razvedena žena, s dvoje djece, nema nikoga od uže ili daljnje porodice na koga bi se mogla osloniti u sadašnjoj situaciji. Mada njen osobni dohodak nije bio velik, ona je njime kako — tako mogla preživjeti. Otplaćuje potrošački kredit s ratom od 5.000 mjesečno i plaća sobu od 6.000 dinara. Smatra da u poduzeću ima osobu čija je situacija lakša od njene, pa ipak nisu dobili otkaz. Ima ih kojima suprugi rade, koji imaju nekog od uže porodice u radnom odnosu. U svome prigovoru ona iskreno ovako kaže: »Mislim da sam svoju dužnost izvršavala savjesno i da ću je unaprijed izvrša-

Prvenstve-

no našom

krivnjom

ni ulice

nam nisu

još čiste

stara

slika

vati, pa vas stoga molim da o vaju moj prigovor ne primite kao revolt protiv nepravde, nego kao molbu čovjeka koji je sam s djetetom, bez ičije pomoći, prepuštena na milost i nemilost mukama i patnjama. Mišljenja sam da će se naći drugova u najvišem organu upravljanja, koji će razumjeti moj položaj i omogućiti mi da pošteno živim radim i odgajam djecu, na što me i društvo obavezuje, a ja vam, drugovi, obećajem da ću učiniti sve da doprinesem napretku kolektiva.«

Ono što nije navela u prigovoru ispričala nam je u redakciji. Uvjerena je, kaže ona, da je dobila otkaz zbog činjenice što je i sama vidjela dosta nepravilnosti oko sebe ondje gdje je radila. Ona doslovno kaže: »Livala se voda u likere i u vino. Pojedini brojni prodavači su se ponovo, nakon što bi po-

jednini dijelovi, ostajali iza gostiju...«

Za to je netko morao znati, ako je znala i ona. Nije nam poznato da li su ljudi s takvim radom dobili otkaze, ali možemo slobodno tvrditi da je (dosada neopazvani) otkaz A. J. predstavljalo, najblaže rečeno, prenatragljeni gest.

Ne želimo zaključiti ove »slučajeve« nikakvim naroučenjem, ali smo slobodni podijeliti da naš Zakon o radnim odnosima posvećuje čitavo poglavlje ženama u radnom odnosu, posebno ako su ona još i majke. To je i Ustavno načelo, iako to, naravno, nikako ne znači da se ženi, pa i majci, ne smije dati otkaz, ali upozorava da se treba držati tih načela, na koja drugi, na žalost, zaboravljaju i ističu svoja načela, kao da ova uopće i ne postoje. (J. Č.)

LIJEPA, A PUSTA RIJEKA

Naš reporter posjetio je i snimio zaista lijepu Krku, ali je zapazio i to da je ona pusta i da se prilaz do nje gradi sporo i sasvim nesolidno

Tekst i snimci: J. Čelar

Dva paradoksa uočljiva su ove zime više nego možda ikada prije na području slapova Krke: rijetko kada su slapovi bili bogatiji vodom kao sada i rijetko kada je bilo tako malo posjetilaca kao prvih dana ove, 1965. godine. Tome bi se mogao dodati i treći paradoks: cesta još uvijek nije završena. Petnaest kilometara ceste gradi se već nekoliko godina. Istina, ona je prohodna na onim mjestima

Voda je zelena, gotovo poput o-kolnog rastinja. Svi posjetioci slapova Krke ovdje se zaustave prvi put. Danas, međutim, ovdje nema nikoga...

Spuštanje ovom lijepom cestom predstavlja pravi užitek. Sum vode postaje sve jači a zrak sve hladniji.

Pred restoranom na šumovitom platou parkirano je pet vozila splitske registracije i jedan »Rekord« iz Šibenika (!)

U restoranu je, međutim, prazno. Pitao sam personal kad su

gdje su sada obustavljeni radovi na dužini od oko 4 kilometra, ali teško onom vozilu koje više puta prođe tom trasom.

Put od Šibenika pa negdje do vrha Trta lako je prijeći. Taj je dio osposobljen. Međutim, kvalitet asfalta je mjestimice veoma slab. Već su se pojavile i prve rupe... Kada stignete do ruba naselja u Lozovcu, očekuje vas nekoliko kilometara izvrsno uređenog puta koji vodi do samog restorana na slapovima. Poduzeće »Kamenar« izvelo je ove radove zaista besprijekorno.

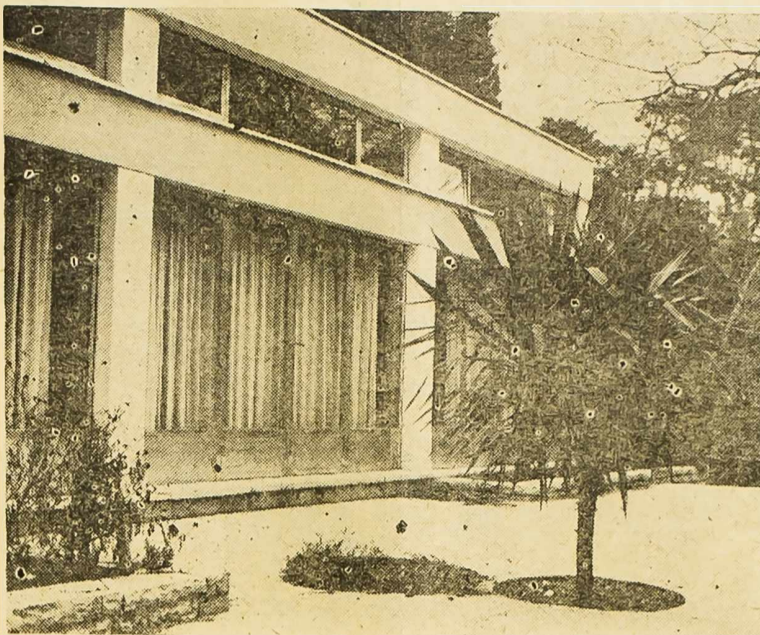
Napustimo sada ovu malu saobraćajnu problematiku i gledajmo okolicu kojoj smo se približili. Čak ovdje gore, na vrhu serpentina, čuje se huk snažnih voda ove rijeke, iako se sami slapovi još i ne vide. Korito rijeke je naraslo. Iz njegova proširenog dijela, tamo iz pravca Visovca, proviruju nisko grmlje i visoki vitki jablanovi.

stigla ta vozila.

— Prije pola sata, — rekli su mi. Sada se spremaju na odlazak. Neshvatljivo je da se može prevaliti toliko dugački put za tako kratko zadržavanje. Inače za tri dana novogodišnjih praznika ovdje je bilo samo nekoliko posjetilaca. Kad sam izašao iz restorana, naokolo nije bilo više vozila.

Odsustvo ljudi u ovako divnom ambijentu uvijek je pomalo neprijatno, ali slapovi zato privlače svom snagom. Zelio sam da ih obidem što više, ali mi se na svakom koraku ispriječila voda i brojni brzi potoci. Male živopisne kamene kuće, u kojima se još i danas okreću kamerni miinovi ili udaraju drveni čekići za bijeljenje sukna, na-prosto su opkoljene snagom vode. To nije samo ove zime. Tako je to godinama i decenijama.

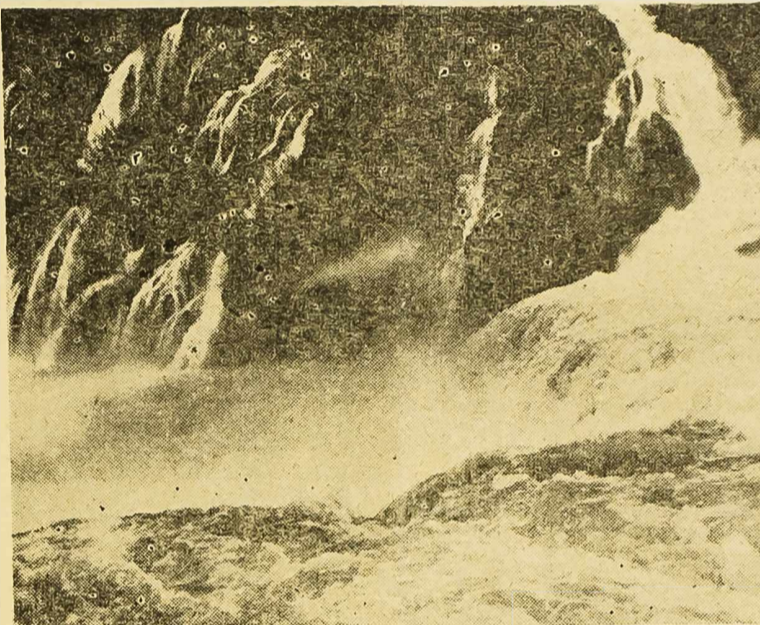
I, što je najčudnije, njima ne prijete ama baš nikakva o-

pasnost da ih bujica odnese. A treba samo vidjeti izbliza snagu te vode...

Prići glavnom slapu da biste

voda? Bjelina zahuktalih slapova, koja zasljepljuje čak i pri oblačnom vremenu? Brzi potoci i virovi od kojih vam se u glavi

ga snimili sasvim izbliza, ili da biste osjetili njegov »dah«, nije nimalo lako. Bezbrojne raspršene kapljice prskaju u lice, a klizava zemlja pokrivena mokrom travom izmiče vam pod nogama. Pa pak, promatranje iz te blizine ostavlja izvanredan utisak.

Pitamo se ponekad u čemu je zapravo »atraktivnost« slapova ove rijeke. Je li to šum njenih

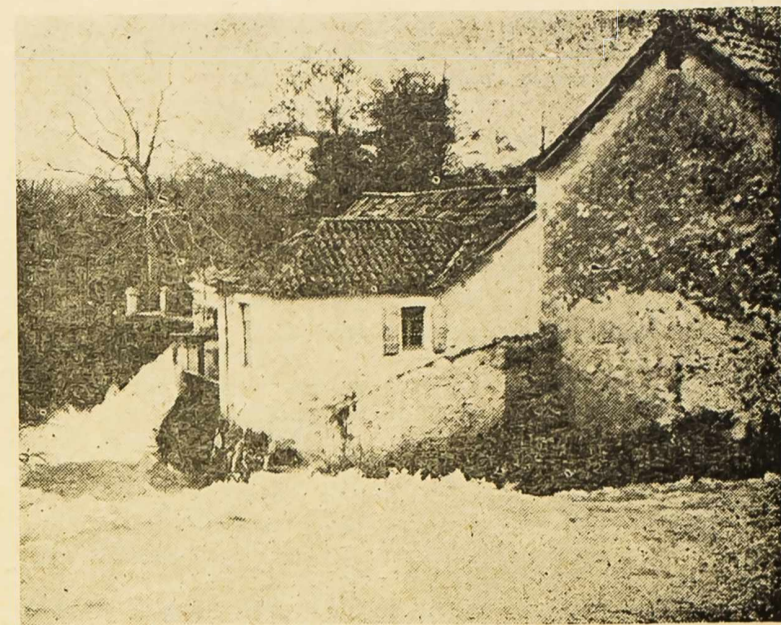
može zavrtjeti? Bujna vegetacija koja uokviruje ovaj živi ambijent? Ili možda onaj OSJEČAJ da ste u prirodi poznatoj nadaleko, u ambijentu koji se čini pomalo divljim, ali koji vas baš zato drži stalno u punoj pažnji i podstiče da mu se divite?

Svi posjetioci koji ovamo svraćaju, osobito oni strani, isti-

ču baš taj trenutak.

Svaki položaj s kojeg promatrate slapove pokazuje nešto novo. Prolazite li preko drvenog mosta na drugu stranu, pred

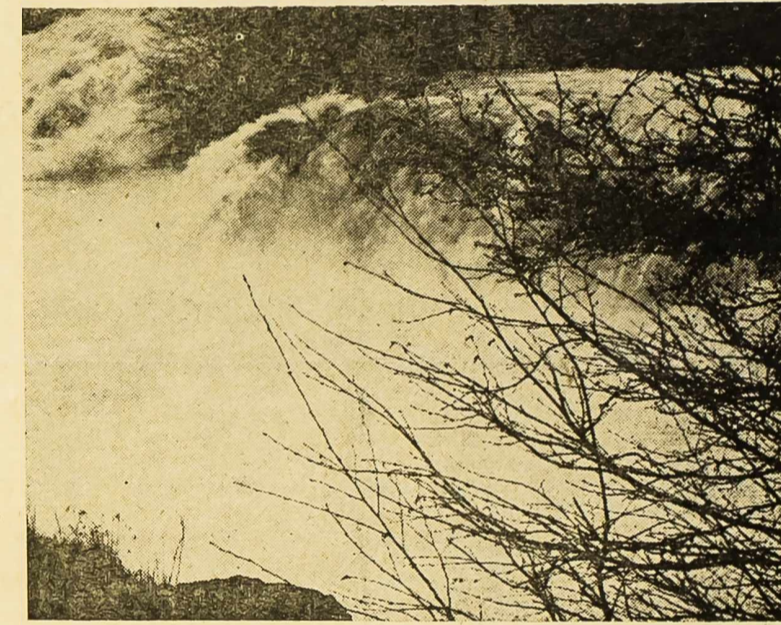
se ulovi koja pastrmka. Dalje prema Skradinskom mostu ukotvljeno je nekoliko brodice; vade ljudi pijesak već godinama.

vama sve tužnji, dok jedva gledate preda se od silnoga vodenog »dima«. Dođete li na stranu livadu gdje se ljeti može smjestiti više od 200 kola, opazite čete da su okolni potoci toliko nabujali, da vam ovaj prostor izgleda malen i tijesan. Čini vam se da ste sa svih strana zarobljeni vodom.

Ali to, u visini Centrale, rijeka počinje da se smiruje, iako je još ovdje izvanredno brza. Poneki ribič strpljivo čeka da

Još uvijek nije lako doći na slapove Krke, ali im se teško oteći. Ovo su posljednji mjeseci relativne izolacije čitavoga ovog područja. Već u proljeće ove godine bit će cesta dovršena, a objekti koji na slapovima Krke već postoje i koji su i sad otvoreni primit će prve posjeti- oće. Oni će napokon moći kazati da su do ovog mjesta došli brzo i udobno, kao što je udoban i sam boravak na slapovima Krke.

Dvije godine u nacističkim logorima

Piše T. Dean preživjeli logoraš iz Dachau-a

Monstruozni logor

SISTEM UNIŠTAVANJA BIO JE MINUCIOZNO ORGANIZIRAN

Himlerovska je organizacija, u svrhu masovnog uništavanja ljudi iz porobljene Evrope, izgradila nekoliko velikih »matičnih« logora, među koje Dachau, Buchenwald, Matchausen, Sacksenhausen i Ausvitz. Na području svakoga od tih logora bilo je podignuto na stotine manjih logora nazvanih »aussekundant«, uglavnom u neposrednoj blizini raznih radilišta, rudnika i tvornica.

Početkom 1944. godine, s još oko pedesetak zatvorenika, prebačen sam u područni logor »Gendorf an Inn« u Gornjoj Ba-

varskoj. Bio je to manji logor podignut uz veliku tvornicu kemijskih proizvoda, koja je pripadala koncernu I. G. Farbenindustrie. Tvornica je bila smještena na velikoj površini pod krošnjama velikih stabala, iz zraka gotovo potpuno nevidljiva. Na svakom koraku stršile su cijevi i vodovi, iz kojih se neprestano dimila para raznih plinova. Logor je bio smješten nešto podalje od tvorničkog kruga, na jednoj čistini, okružen bodljikavom žicom i stražama. U njemu je bilo smješteno oko 500 ljudi, uglavnom političkih zatvorenika, među kojima pedesetak Jugoslavena, najviše Slovenaca. I ovdje su ubijanja i umiranja bila česta, pa se manjak besplatne radne snage uvijek nadoknađivao novim robovima. Odmah po dolasku svrstan sam u radnu brigadu koja je radila na sječi šume i podizanju željezničkog nasipa, a zatim na kopanju bunkera za protuavionsku zaštitu. Rad je bio ubitačno težak. Radili smo po cijeli dan, obično od šest ujutro do zalaska sunca, s malim prekidom za ručak. Esesovci su nas stalno gonili s povicima »Los« ili »Bevegung«. Sva-ko zaostajanje ili minimalni odmor mogao je biti skupo plaćen. Najlakše kazna bio je šamar ili udarac nogama od kapoa, a ako je kaznu izvršavao stražar — onda su pljuštali udarci kundakom, čizmama, a ponekad je završavalo i pucnjem. Jednom smo se u koloni vraćali sa rada u logor. Jedan od zatvorenika, Italijan, opazio je jednu ogoljenu kost na putu. Udaljio se iz stroja da je uzme, a stražar, esesovac, je, opazivši to, bez ikakve opomene ispalio rafal u potiljak toga zatvorenika. Mi smo zastali okamenjeni. Naređeno je bilo dvojici među nama da ga uzmu i prenesu u logor. Važno je bilo da smo kod davanja raporta pri ulasku u logor bili svi na broju. Za drugo nije niko ništa pitao, a niti odgovarao. Drugom prilikom, za vrijeme kopanja bunkera, dvojica Rusa su zastala u radu i međusobno su se dogovarali. Esesovac je, opazivši ih, pozvao jednog od njih i kad je ovaj došao blizu i zastao u stavu mirno, uzео mu je kapu i bacio je dvadesetak metara ispred sebe. Naređio mu je zatim da pođe po nju i dok se ovaj nije bio ni primakao — ispalio je rafal iz automatskog oružja u njega. Bilo je strašno gledati u kakvim se grčevima previjao ubijeni zatvorenik. Svi mi ostali bili smo toga dana premlaćeni i morali smo raditi u strašnom tempu. Navečer istoga dana bili smo postrojeni u dvorištu logora i u stavu mirno, u ledenoj bavarškoj noći, umorni, gladni i mokri stajali smo više od 4 sata.

Komandant ovoga logora u Gendorf, u činu SS Obersturmführera, bio je strašna izgleda. Imao je vječite trzaje lica i uslijed toga fizionomija mu je bila potpuno deformirana. Za njega su neki od zatvorenika govorili da je mnogo vremena, naročito u periodu od 1943. godine, bio u Dachau zadužen za likvidaciju zatvorenika u gas-komori i krematorijumu. Po njegovu naređenju oko cijelog logora morali smo iskopati dvadesetak bunkera, koji su kasnije odjeveni u armirano-betonksu konstrukcija. U svakom od njih bilo je instalirano automatsko oružje sa cijevima uperenim na logor. Za najmanje prekršaje logorske discipline ili na prijave kapoa nemilosrdno je mlatio zatvorenika u posebnost za to improviziranoj bunker-baraci, podalje od logora, i često smo, naročito noću, morali slušati jauke i zapomaganja nesretnika. Najšerše bi tako kažnjeni prvim transportom svršavali u Dachau i mi ih nikad ne bismo više vidjeli.

JEDAN DOBRI NIJEMAC

Hrana je ovdje, naročito u početku, bila nešto bolja od one u Dachau i ukusnije spremljena. Ponekad bismo bar jednom tjedno dobili po komadić mesa, a za večer uobičajno i par krumpira. Osim toga, mnogi od zatvorenika, naročito oni koji su imali neke kvalifikacije, radili su u posljednje vrijeme u tvorničkim odjeljenjima, pa bi, zahvaljujući tome, i pored svih opasnosti dolazili u dodir s ostalim radnicima, među kojima je najviše bilo Italijana. Naime, naročito krajem 1944. i početkom 1945. godine Nijemci su počeli s općom mobilizacijom, pa su u takvoj situaciji bili prisiljeni da šalju na front i neopodnu stručnu radnu snagu iz tvornica, čak i iz onih koje su radile isključivo za front. Tako je na kraju i čitava moja radna brigada završila na radu u mehaničkom odjeljenju te velike tvornice. Ja sam radio na automatskoj rezalici željeznih ploha. Stariji radnici, Nijemci i oni dovedeni iz Italije, krišom su nam donosili kruh, krumpir i pokoji komadić suhomesnatih proizvoda i informirali nas o stanju na frontovima i u Njemačkoj. Baš u to vrijeme, pored ostalih, dužnost stražara vršio je jedan mehanički stručnjak u činu starijeg vodnika Vermachta. Bio je veoma tolerantan prema nama, postupao je upravo ljudski, bez bilo kakve diskriminacije i uobičajene nacističke nadutosti. To je meni jedini poznati slučaj takvog odnosa uniformiranog Nijemca prema nama za vrijeme gotovo dvogodišnjeg logorovanja u Njemačkoj. Dok se on nalazio u službi, naša radna grupa izvršila je nekoliko većih akcija sabotaze i uništavanja materijala. Ja sam također izvršio nekoliko očevidnih oštećenja skupocjenih željeznih ploha, krivo ih odrezao ili ih iskidao. Taj vojni nik nije nikada izvršio nikakvu prijavu protiv nas, već je uvijek naređivao da se ti komadi bace među škart. No, ubrzo su njegov odnos prema nama uočili drugi Nijemci, pa je završio na borbenoj liniji otvorenoj Drugim frontom kod Koblenza, odakle nam se javio razglednicom toga grada.

I KAPOI ODOSE U DOBROVOLJCE

Jedan od zloglasnih kapoa iz ovoga logora bio je neki Mar-kuš iz Slovenije. On je nemilosrdno tukao i mučio ljude iz svoje radne ekipe. Nekoliko Rusa pripremalo je njegovu likvidaciju, ali je on to blagovremeno otkrio i tu grupu urotnika nismo više nikada vidjeli. Kapo moje radne ekipe bio je neki Sep iz Austrije. Bio je u španjolskom građanskom ratu i borio se na strani republike. U logoru je, međutim, postao vjeran pas nacizma, grub i okrutan, i pri kraju, pred sam slom Njemačke, javio se kao dobrovoljac za front. Nacisti su, naime, pri kraju među zatvorenicima njemačke narodnosti vršili vrbovanje za front i takvima su davali izvjesne privilegije. Za njih su potkraj 1944. i početkom 1945. godine otvarali posebne javne kuće u koje su dovodili zatvorenice iz ženskih logora. Jedna od takvih javnih kuća postojala je i u Dachau. Mobilizirani zatvorenici obično bi završavali u prvim borbenim linijama fronta. Interesantno je bilo da su se u dobrovoljce javljali najviše kapoi, u kojima se, pored svega onoga što su doživjeli, osjećala odanost hitlerizmu, a mnogi su se javljali i vjerovatno zbog toga što su se, uslijed batinanja i mučenja zatvorenika, bojali respresalija prilikom eventualnog oslobođenja. (Nastavit će se)

Sedma sjednica Prosvjetno-kulturnog vijeća Skupštine općine Šibenik

Da li je moguće odjednom riješiti?

Razmatranje rebalansa plana prihoda i rashoda Općinskog društvenog fonda za financiranje školstva i izvještaj o stanju i problemima ustanova i organizacija iz oblasti kulture bili su u središtu rada Sedme sjednice Prosvjetno-kulturnog vijeća Skupštine općine Šibenik. Sjednici su prisustvovali drugovi PASKO PERIŠA, sekretar Općinskog komiteta SK, JAKOV GRUBIŠIĆ, predsjednik Skupštine općine Šibenik i DRAGO PUTNIKOVIĆ, predsjednik Općinskog komiteta Saveza omladine. Sastanak je bio zanimljiv i koristan, ali završio je bez konkretnih zaključaka.

Konkretno zaključke, zapravo, i nije bilo lako donijeti. Raspravljajući o stanju i problemima ustanova i organizacija iz oblasti kulture, odbornici su se suočili s jednom uistinu kompleksnom problematikom, koja zbog svoje važnosti ne dopušta i ne trpi naprećac donesene odluke. Najviše vremena poklonjeno je radu i perspektivi triju šiben-

skih scenskih ustanova: Narodnom kazalištu, Centru za kulturno-umjetnički odgoj mladih i Festivalu djeteta. Prethodno doneseni i odbornicima već ranije prezentirani materijali o radu od tih triju scenskih kuća dopunjeni su novim prijedlozima i varijantama. O svemu se razgovaralo, ali, kako smo već kazali, konkretni zaključci nisu doneseni, već je Prosvjetno-kulturno vijeće izabralo trojicu svojih odbornika da u suradnji s rukovodiocima spomenutih kulturnih institucija izvide koji bi bio najbolji put da te ustanove, samostalno ili udružene, pruže općinstvu i kvalitetno i kvantitativno više nego do sada.

Inače, vrijedi pažnje činjenica da se raspra svela na realne okvire, da su se imale na umu financijske mogućnosti komune koje ovog trenutka i nisu dovoljne da se sve uradi onako kako bi se htjelo i nastojalo. Kada to spominjemo, nije naodmet kazati ni to da je konačno shvaćeni i činjenica da se i sredstva koja komu-

na danas izdvaja za kulturne ustanove ne vraćaju adekvatnom aktivnošću tih kuća.

Nema sumnje da će se Prosvjetno-kulturno vijeće još navraćati na problematiku kulturnih ustanova i organizacija. Ta predpostavka nije bez osnova i zbog toga što će izabrana komisija uz nastojati inicirati jednu dugoročnu šibensku kulturnu politiku, za kojom se

O stanju i problemima kulturnih ustanova

već podavno osjeća potreba. Nećemo naglašavati koje bi prednosti naš grad i čitava komuna imali od jednoga takvog čina, jer bi on mogao biti veoma važan korak naprijed. Takav zaključak može izgledati i preuranjen, ali smo ga iznijeli na osnovu niza indicija što su primjećene na prvoj ovogodišnjoj sjednici Prosvjetno-kulturnog vijeća.

Zaboravljene vrijednosti

Ne bi trebalo dozvoliti da stari spomenici i dalje propadaju

Veliko kulturno - historijsko bogatstvo samostana franjevača konventualaca Sv. Frane u Šibeniku — biblioteka, arhiv, umjetnine — nepristupačno je javnosti i izloženo propadanju uslijed nedostatka sredstava i prostora, jer su u kompleksu samostana »privremeno« smještene 4 stanara i dječje zabavište.

No kraj prošle godine i početak ove donijeli su nam ugodna iznenađenja. Dosadašnji se planovi počinju ostvarivati — uređuje se samostan Sv. Frane, ta veoma bogata riznica naše kulture i povijesti. Sredstvima Fonda za unapređenje kulturnih djelatnosti SRH (tri milijuna dinara), uz participaciju Skupštine općine (30% od gornje sume) učinjeni su prvi koraci u rješavanju teške situacije spomenutog samostana.

Kako su osim dotacija data i obećanja o iseljenju stanara, prišlo se uređivanju i popločavanju samostanskog dvorišta, kao prvoj etapi u rješavanju cjelokupnog problema. Radove izvodi »Kamenar«, pod stručnim nadzorom kustosa Muzeja grada Šibenika. U samom je dvorištu davno bilo groblje, pa je osim dosada vidljivih, površinskih nadgrobničkih ploča pronađeno i nekoliko fragmenata novih ploča i arhitektonskih ulomaka.

U drugoj etapi — nakon iseljenja stanara (što bi trebalo biti uskoro), uređiti će se prostorije koje danas zauzimaju stanari i u tim prostorijama izložiti stare slike, umjetnički izrađeno crkveno ruho i posude, te lapida (kameni spomenici). Ujedno će se dobiti prostor za arhiv i radne prostorije za biblioteku, koja bi ipak ostala gdje se i danas nalazi.

U trećoj bi etapi trebalo iseliti dječje zabavište, dok bi krajnja etapa bilo vanjsko uređenje crkve i samostana.

Da bi se donekle stekao uvid u značaj spomenute akcije, kao i u vrijednosti koje se kriju u navedenom samostanu, posjetili smo biblioteku i arhiv i približili . . .

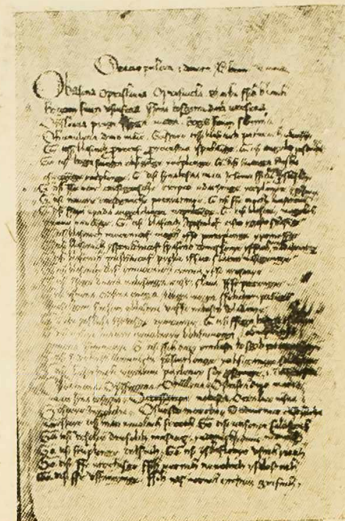
Biblioteka, koja se zajedno sa samostanom počela radati još

u trinaestom stoljeću, smještene je u prostoriji čiji su zidovi sve do plafona ispunjeni policama punih knjiga. Knjige leže i po stolovima i na prozorima. Svega skupa — više od šest tisuća svezaka, od čega oko sto pedeset rukom pisanih knjigakodeksa i sto i četrdeset inkunabula — prvih štampanih knjiga.

Sredinom prošle godine, u zagrebačkom Muzeju za umjetnost i obrt, održana je izložba »Minijatura u Jugoslaviji« na kojoj je bilo izloženo nekoliko iluminiranih kodeksa iz samostana Sv. Frane: jedan misal sa neumama (muzički znaci, preteče nota) iz XI stoljeća, »Sacra Scriptura« (Biblija) iz istog stoljeća, s vrlo lijepim inicijalima (na žalost, ostalo ih je samo devet, dok je 21 inicijal izrezaio navodno Kukuljević 1873. godine), pa »Legenda aurea«, dva antifonara iz XIV stoljeća, i drugi. Kako su neki od izlaganih kodeksa bili u savim derutnom stanju, laboratorij Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu izvršio je konzerviranje i restauriranje tih kodeksa i tako ih spasio od propadanja. (A što je s onima koji nisu bili izlagani? Mnogima je od njih potrebna pomoć, ali . . .)

Svi su kodeksi rezultat dugotrajnog i mukotrpnog rada marljivih pisara i prepisivača, mahom naših domaćih ljudi. Svako slovo odiše ljepotom, naročito inicijali koje su pisari s mnogo ukusa strpljivo ukrašavali. Mnogi od kodeksa su kasnijim uvezivanjem postali još vredniji. Knjigovezac je naime za lijepljenje iskidanih listova koristio druge njemu nepotrebne listove pergamenta, očito starijeg teksta negoli sama knjiga. To bi danas trebalo polako i strpljivo rastaviti, kako bi sav tekst izišao na svjetlost dana.

Kodeksi su još zbog nečeg važni: premda je latinski jezik bio službeni jezik crkve, ipak je naš narodni jezik, i to čakavština, prodro i u samu crkvu. Dokaz je tome tzv. »Šibenska molitva« — najstariji hrvatski

»ŠIBENSKA MOLITVA« iz 14. stoljeća, najstariji hrvatski tekst pisan latinicom

srpnja, bosanski nevjerni heretici ubiše gospodina kneza Miadena.

Godine 1384. dana 6. mjeseca prosinca, umro je slavni muž knez Juraj Stipančić bibriskski . . .

Osim rukom pisanih knjiga, u ovoj se biblioteci nalaze 140 prvotiska — inkunabula. To su prve štampane knjige, tiskane do 1500. godine. One nemaju, poput današnjih knjiga, naslovne strane, već se ime autora, naziv djela i godina tiska nalaze na kraju knjige.

Od »modernih« knjiga nalazimo djela glasovitog historičara Ivana Lucića: »Memorie di Tragurio hora detto Trau« (1673) i »De regno Dalmatiae et Croatiae« (1686), na kome su naknadno izvršene ispravke i dopune, navodno od samog autora. Farlatijev »Ilyricum Sacrum« je jedini kompletan primjerak u Šibeniku. U biblioteci ima mnogih izdanja Jugoslavenske akademije, Matice hrvatske i drugih izdavača.

Kuriozitet, bez daljnega, predstavlja »Srpski rječnik istumačen njemačkim i latinskim riječima« Vuka Stef. Karadžića iz 1852. godine, koji je tako uvezan da se između dva štampana lista nalazi po jedan čisti list, na kome je šibenski kanonik, Vukov suvremenik, inače znalac desetak jezika, Josip Mrkića unio one riječi i pojmove koje je Vuk izostavio, napr. . .

baklja, vlastiti, dvoje (blizanci), jednina, klatež, hvastati se, krišom, kumir, pohrvati se, prispjeti, prislunhnuti, neprestance, nesklad, itd.

Arhiv današnjeg samostana Sv. Frane sastoji se od arhiva bivših samostana u Pagu, Trogru, Bribiru i vlastitog arhiva. Najznačajniji je onaj iz bivšeg samostana Sv. Marije u Bribiru, koji je u XVI stoljeću zbog turskih napada prenesen u Šibenik. U tom se, još neistraženom, arhivu nalaze brojne isprave kneževske porodice Šubića i drugih iz Bribira, a vjerodostojnost tih isprava potvrđuju originalni pečati Šubića. Pečat čiju fotografiju donosimo visi na oporuci Velcete (Vukše?) od Bribira od 8. travnja 1348. godine. Uz već spomenuti kodeks sa bilješkama o Šubićima, ove su pergamentne jedinstveni izvor za proučavanja povijesti Šubića koji su mnogo utjecali na našu srednjovjekovnu historiju.

Premda su arhiv i biblioteku samostana Sv. Frane posjećivali naši poznati historičari — Kukuljević, Tkalčić, Rački, Smičiklas, Šišić, Bulić, Jelić i drugi, nitko se temeljitije nije pozabavio ovim blagom (izuzev, donekle, naš sugrađanin pok. Krsto Stošić). Bit će svakako potrebno posvetiti više pažnje ovom za našu povijest neprocjenjivom blagu, koje su brižljivo, kroz stoljeća, prikupljali i čuvali siromašni fratri našega starog Šibenika. Ne spada li dio toga posla i na našu Naučnu biblioteku koja bi trebala da bude matična biblioteka za sve biblioteke u našoj općini?

3. ULICE I TRGOVI

ULICA ANDRIJE KAČIĆA

Dobila je ime po našem narodnom pjesniku iz osamnaestog stoljeća, autora djela »Razgovor ugodni naroda slovinškoga« — Andriji Kačiću-Miošiću. To je lijepa kamenita ulica u starom dijelu grada — na Gorici; poznata je svima onima koji imaju posla sa štamparijom, koja se prije i zvala »Tiskara Kačić«.

POLJANA MARSALA TITA

Već u XV stoljeću poznata je kao igralište i odmaralište. Pod imenom »poljanica« javlja se prvi put 30. kolovoza 1523. godine, u oporuci bilježnika Ivana Vukića. Poljana je bila izvan gradskih zidina; na mjestu današnjeg kazališta bila su gradska vrata (»Porta di terraferma«) s likom gradskog patrona, Sv. Mihovila. Prije sto godine, kad se gradilo kazalište, vrata su porušena, a Sv. Mihovil skinut i stavljen na dio gradskog bedema koji je danas u sklopu Doma JNA. Poljana je danas glavno stajalište za šetnju i javne manifestacije, a u najnovije vrijeme i kao parkiralište.

TRG NIKOLE TOMASEA

Na ovom trgu (kod Sv. Frane) nalazi se rodna kuća Šibenčanina Nikole Tomasea (1802—1874), pjesnika, filozofa, filologa, žurnaliste, kritičara, političara, jednog od najplodnijih pisaca svoga vremena u Evropi — autora više od 200 djela. Premda je, na žalost, »dao svoj genij drugom narodu«, Tomaseo, ipak nije nikada negirao svoje podrijetlo i narodnost. Sakupljao je naše narodne pjesme (preko Kukuljevića je jedan dio štampala Matica hrvatska), prevodio ih na talijanski jezik, a na našem je jeziku izdao zbirku aforizama — »Iskrice« (1844. godine).

BRIGA I NEMAR

Šibenik ne raspolaže nikakvim luksuznim objektima koji bi zahtijevali posebnu brigu njima i znatnije troškove za njihovo održavanje. Čak se to ne može kazati ni za naš najrepresantativniji hotel »Jadran«. Ali baš zato da se u većini javnih objekata poboljšaju sanitarne prilike, da oni budu čistiji, i pišemo ovaj članak.

Ne radi se tu samo o ugostiteljstvu, već o svim onim objektima i institucijama koje služe za zadovoljavanje zajedničkih potreba i u kojima je promet velik. To se jednako odnosi na kinematografe, Bolnicu, ambulante, restorane, prostorije radnih i društvenih organizacija, i tako dalje.

Valja odmah istaknuti nekoliko primjera koji zaslužuju pažnju i ujedno pokazuju primjer jednog višeg stupnja brige. Sve prostorije u zgradi Skupštine općine, u koje svraća inače dosta stranaka, uzorno su uređene i čiste. Ista je stvar i s hodnicima. Neki dijelovi Bolnice u tom pogledu zaslužuju svaku pohvalu (Kirurški odjel, Interni odjel i neki drugi), dok bi se, opet, za neke odjele moglo kazati protivno. Hotel »Jadran« valja istaknuti kao primjer urednosti jednoga ugostiteljskog objekta.

Međutim, ima i nekih primjera za koje smo skloni vjerovati da predstavljaju dobru dozu nemara, kako prema određenom

objektu, tako i prema strankama ili gostima koji u njih navraćaju. Naravno, ne radi se uvijek o nemaru, ima i objektivnih teškoća u tome zašto neki objekti nisu dovoljno čisti, ali bi trebalo nastojati da budu uredniji.

»Dubravku« stavljamo kao primjer lošeg odnosa i nebrige. To je jedini objekt koji često radi i noću. Ujutro, do kasnijih poslije podnevnih sati, je zatvoren. Kroz to vrijeme nitko ne stigne da ga počisti već to radi »personal« kad dolaze gosti. A nečistoće je ponekad toliko da se posjetiocu može smučiti. Neurednost se vidi na svakom koraku.

Nije mnogo bolja situacija ni u gostionici »Putnik« na obali. Iako je ona malena i obavlja relativno velik promet, higijenske prilike u njoj su ispod nivoa. Stojnjaci su odreda zaprljani vinom, po podu se može naći krhotina od razbijenih čaša. Pepeonici su puni otpadaka od jela . . . Čovjek se ne usuđuje sjesti za stol i večerati u takvim uvjetima. Restoran »Rijeka« pruža nešto bolju sliku, ali se ne bi moglo kazati da u potpunosti zadovoljava. Pod je često nečist, stojnjaci također. Ovo sa stojnjacima često se i drugdje ponavlja. Ugostiteljima bi moralo biti sasvim jasno da nečist stojnjak ne smije ni trenutka ostati na stolu. Kakav je utisak gosta kad sjedne za takav stol? Iстина, gostima treba

STA JE SA SLIKAMA SIBENCANINA VJEKOSLAVA ANDRIĆA

Mnogim umjetnicima kao da je suđeno da budu zaboravljeni. Tu i tamo se poneko sjeti da ih izvuče na svjetlo dana, da ih uskoro opet pali u zaborav. Takav je i slučaj s našim slikarom Vjekoslavom Andrićem, umjetnikom koji je sredinom prošlog stoljeća mnogo obećavao. Nešto prerana smrt, gubitak njegovih djela, nešto naš nemar — sve za-

uputiti prijektor što malo ili nikako ne paze za vrijeme jela ili pića, ali se ipak zbog toga ne mogu na stolovima držati nečisti stolnjaci.

»Alpa« ostavlja, na prvi pogled, neodređeni dojam što se tiče čistoće. Izgleda sve normalno. Ali, pogledajte malo bolje pod. Osobito kutove, gdje su smješteni neki stolovi. Poželjet ćete da izidete vani, ako slučajno sjedite na tom mjestu.

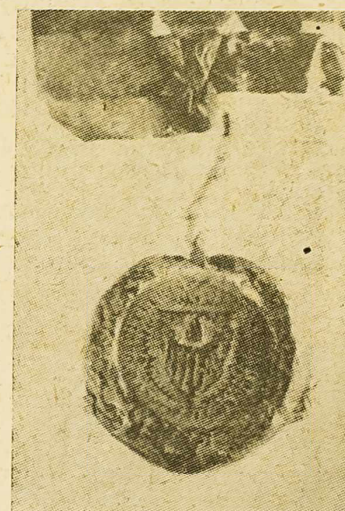
Znamo da su željezničke stanice stalno opterećene putnicima i najraznovrsnijim posjetiocima. Zato su one (na žalost) u pravilu nečiste. Ova naša u Šibeniku ne ostavlja loš dojam, ali je jedan dio čekaonice toliko nečist, stakla zamazana, da se dobije dojam kako se to nikada ne čisti, iako to nije tako. To samo pokazuje da prostorijama treba posvetiti više paž-

nje, tj. da prostorije treba stalno održavati.

Dom narodnog zdravlja predstavlja, možda, mjesto najveće koncentracije građana. On je uredan, koliko to treba da bude zdravstvena ustanova, ali ne u potpunosti. Prizemlje djeluje neuredno, oko ulaza uvijek ima opušaka od cigareta i drugih otpadaka od papira. Naravno, za to ne možemo kriviti osoblje, ali čistiti treba, makar i više puta na dan.

Nadalje, još ima prodavaonica, (istina, onih staroga tipa) u kojima nije tko zna kako zastupljena čistoća. Osoblje prodavaonica moralo bi o tome voditi više računa.

To su samo neka zapažanja, ali pokazuju u cjelini da bi o čistoći i higijeni mnogih objekata trebalo bolje razmisliti. To s punim pravom nalaže naš današnji standard.

Originalni pečat Šubića od 8. travnja 1348. godine

jedno učinilo je da malo tko danas, makar i po imenu, znanje za Andrića.

Vjekoslav Andrić rodio se 17. I 1832. godine u šibenskom predgrađu. U školi je pakazao izraziti talent za crtanje, kome je posvećivao sve svoje slobodno vrijeme. Kad mu je bilo sedamnaest godina, došao je u dodir sa poznatim zadržanim slikarom Franjom Salghetti-Driolijem, koji je odmah zapazio Andrićevu nadarenost. Uz pripomoć šibenskog trgovca Rossinija Andrić odlazi u Zadar u Salghettijev radionicu.

Salghetti šalje Andrićeve radove, uz tople preporuke, bečkoj Akademiji, s molbom da se Andriću dodijeli stipendija. Rektor Akademije u Beču Karlo Roesner oduševljava se Andrićem i isposluje mu stipendiju. No Andrić nije dugo ostao u Beču, pošto se razbolio od tuberkuloze. Zbog zdravlja, napušta Beč i odlazi u Veneciju na daljnji studij. U Veneciji biva zapažen i predložen za nagradu, ali kad ju je trebao primiti, nije se više nalazio u Veneciji — teško bolestan vratio se majci u Šibenik, gdje i umire 19. VIII 1854.

Od čitavog Andrićeva opusa sačuvala nam se samo jedna jedina njegova slika. To je oltarna slika s realističkim prikazom. Sv. Nikole, a koja se nalazi u Rogoznici. Sto je bilo s ostalim Andrićevim slikama, ništa se ne zna. Bez sumnje ih je bilo, jer je Andrić bio veoma cijenjen od svojih profesora i poznanika, glasovitih talijanskih slikara devetnaestog stoljeća, koji su Andriću predskazivali sjajnu umjetničku karijeru. Na žalost, prerana smrt prekinula je njegovu djelatnost, a nemar učinio da se izgubi i ono što je bio uradio, i tako onemogućio da se Vjekoslav Andrić stavi na pravo mjesto u našoj umjetnosti devetnaestog stoljeća.

D. L.

TURIZAM

Gost s kantom u ruci traži benzin

Nema tome davno, prije desetak godina, pojava motornog vozila na murterskim cestama izazivala je divljenje mališana. Stariji također nisu bili ravnodušni. Danas je situacija znatno drukčija. Crna asfaltna traka, što je prije godinu i po dana dovijugala do Murtera, i još dalje: do kupališta Slanice, donijela je sa sobom stotine automobila domaći i stranih registracija. Ali ne samo automobile već i — brige.

Mališani se više ne vještaju za blatobrane jućućih vozila, a stariji, kojima leži na srcu daljnja afirmacija mjesta kraj Slanice u turističkom svijetu, sa sjetom se prisjećaju dobrih minulih vremena, kada nije trebalo razbijati glavu o parkiralištima i benzinskim i servisnim stanicama. Međutim, iz ove se kože pobieći ne može, pa Murterani ozbiljno razmišljaju o tim »sitnicama«, jer vozila motoriziranih turista treba skloniti na sigurno mjesto. Ne može se više dozvoliti da svatko parkira gdje hoće. A bez benzina se također ne može, te ukoliko ustreba i popravak vozila je tu, pa i pranje kola...

Poslije toga jasno je zašto je asfalt donio Murteranima brige. I ne samo brige, već i zadatke koji zahtijevaju hitno rješenje, ukoliko gostoljubivi domaćini žele zadržati sve turiste koji stignu na točkovima. A, po svemu sudeći, Murterani još nisu spremni da odgovore tom zadatku.

U toku prošle godine, tačnije, u ieku sezone u Murter je svakodnevno stizalo u automobilima po nekoliko stotina turista. Jedan anonimni i pedantni statističar izračunao je da je za pet mjeseci, koliko u Murteru traje sezona, murterskim ulicama prošlo 1.300 vozila, a to je oko 5.000 gostiju. Istina, neki su samo svratili na sat-dva, ali

O PROBLEMU PARKIRALISTA, BENZINSKE I SERVISNE STANICE U MURTERU. MJESTANI OČEKUJU PRAVU INVAZIJU MOTORIZIRANIH TURISTA. ZATO IH VEĆ SADA UPOZORAVAMO NA TO DA NASTAVE S UREĐENJEM PARKIRALISTA

je većina »bacila sidro« u hladovini borove šumice na Slanici. Vozači su svoje automobile parkirali kojekuda, najčešće po ulicama. Pomanjkanje parkirališnog prostora zadavalo je dosta glavobolje turističkim radnicima. Jer, kako strancu objasniti da njegov automobil smeta prometu? To je, u najmanju ruku, neugodan posao za mještanina koji raširenih ruku prima svakoga pridošlicu.

Prve napore na izgradnji parkirališnog prostora učinili je Turističko društvo početkom prošlogodišnje sezone. Problem je još nekako riješen u mjestu, ali na kupalištu Slanica — ama baš nikako. Izgradnja parkirališta za oko 200 vozila pred plažom zaustavljena je napola puta. I sada više nitko ne zna da li je to parkiralište ili nije. Jer, treba još dosta učiniti da bi sa taj, zasad neuređeni, prostor mogao nazvati — parkiralištem. Bilo bi lijepo i pohvalno kad bi Turističko društvo već sada nastavilo radove na uređenju toga nazovi parkirališta.

Kad govorimo o parkiralištima, onda ne mislimo samo na slobodne površine s velikim saobraćajnim znakom »P«, već i na čuvara parkirališta, jer velik broj murterskih gostiju, koji dolaze vlastitim prijevoznim sredstvom, za vrijeme boravka u Murter odlaze na Kornate, gdje se zadržavaju i po nekoliko dana. Oni bi se na Kornatima vjerojatno osjećali prijateljski kad bi za 100, 200 ili 300 dinara dnevno bili sigurni za svoja kola.

U sezoni koja nadolazi, a brzo će doći, Murterani očekuju pravu invaziju motoriziranih turista. Na nije čudo što već sada misle na benzinsku i servisnu stanicu, jer je zaista smiješno, a pomalo i žalosno, da gosti s kantom moraju tumarati po mjestu u potrazi za benzinom, ili kad moraju pronalaziti privatne mehaničare da im otklone kvar na vozilu. A takvih prizora je dosad bilo.

Tu su problemi Murtera ali isto tako i šibenski općine. Stoga bi nadležni o njima trebali da povedu računa. Nitko u Murteru ne očekuje da ih općina riješi, ali da bar potpomogne domaćinima.

Omer JURETA

Drniš

Kratki i prohladni zimski dani upućuju na okupljanje. Treba naći najprikladniju ideju, »podgrijati je« s nekoliko uvjerljivih argumenata, i omladina je odmah tu da je prihvati i realizira. To znaju drugovi u Općinskom komitetu Saveza omladine u Drnišu i zato se omladinska aktivnost odvija punim intenzitetom u svim aktivima. Rad omladine i rad s omladinom usmjeren je u tri pravca: na Tribinu mladih, zabavu i razonodu i na radne akcije.

Otvaranjem Tribine mladih u Drnišu, Općinski komitet Saveza omladine želi da sistemski poradi na ideološkom uzdizanju svojih članova. Osigurani su kvalitetni predavači, izabrane su interesantne i aktualne teme, sve je osigurano, ali se ipak događi da ponestane slobodni petak. Drniš, naime, nema prikladnih dvorana za predavanje, osim općinske vijećnice, i kada se dogodi da je ona zauzeta, omladina mora

Trovrnsna aktivnost omladine

ustupiti mjesto odraslima. Dok se sva kulturno-umjetnička aktivnost omladine u prošlim godinama iscrpljivala u skromnom programu za 29. novembar, ovaj put ne čeka se na praznik, nego se i nedjelja koristi za zabavu i razonodu. Članovi omladinskih aktivna u dvadeset sela drniške općine zajednički su se razonodili i zabavili na vedrom i veselom dočeku Nove godine, a u Biočiću, te Oklaju priređen je i zabavni program. Ni selo se više ne zadovoljava samo radiom i gramofonom; omladina traži ili improvizira zabavni orkestar, kao što je slučaj u Biočiću.

Pošumljavanje goleti borovim sadnicama i u ovo se vrijeme nastavlja. U tome prednjači školska omladina u Siveriću, Gradcu, Biočiću i Drnišu. Do kraja ožujka bit će zasađeno 5 hektara goleti sa 20.000 borovih sadnica.

Dobar rad omladine u drni-

škoj općini potvrđuju i uspješni godišnji sastanci u 78 aktivna. Omladina raspravlja o svim životnim problemima, a to nisu samo razonoda i sport nego i njihovo doškolovanje, prekvalifikacija, stipendiranje. Oni problem seoske ženske omladine u Nevest-Ceri, Utorama i Vinovu tretiraju kao

ozbiljni socijalni problem i predlažu tečajeve za djevojke koje u tim selima ostaju same dok njihovi muški vršnjaci rade u splitskom i šibenskom industrijskom bazenu. Ujedi njena s organizacijama SSRN i SK, omladina se zalaže za rješavanje svih tih problema (c)

Posljednje pripreme za izvanrednu konferenciju

Sjednica Općinskog komiteta SKH Drniša

Neposredne pripreme i utvrđivanje datuma za održavanje izvanredne konferencije, neposredni zadaci u sprovođenju odluka VIII kongresa SKJ, prijedlog budžeta za 1965. godinu i donošenje Pravilnika o upotrebi putničkih automobila — nalazili su se na dnevnom redu petog, proširenog plenuma Općinskog komiteta SK, koji je održan prošlog petka u Drnišu.

Poslije uvodnog izlaganja sekretara Općinskog komiteta Ivana Jurića o radu na neposrednim pripremama za održavanje izvanredne konferencije, predsjednik Kadrovske komisije Vlado Šain upoznao je prisutne s prijedlogom delegata za predstojeći V kongres SKH, kotarsku konferenciju i njene pomoćne organe. Za delegata na V kongres SKH predloženi su Ivan Jurić, Momčilo Kovačević, Nikica Miodrag i Marija Radas, za delegate u Kotarski komitet Vlatko Duilo, Ivan Jurić, Pave Manojlović i Stipe Petej, za delegate na kotarsku konferenciju Stipe Brkulj, Dara Đaković, Ante Ožegović, Ivica Pamuković i Ante Širinić. U Revizionu komisiju Kotarskog komiteta predloženi su Vlade Jurić i Josip Paulinović, a u Kontrolnu komisiju Boško Lilić i Zvonko Jurić. Pored toga, Kadrovska je komisija dala prijedlog i za Kontrolnu komisiju Općinskog komiteta, to su Paško Čular, Stevo Bodrožić, Mirko Maletić, Ante Jusica, Milorad Petrić-

vić, Karmela Reić i Paško Džalija.

Na plenumu je zaključeno da se vanredna općinska konferencija SK održi 24. siječnja. Z izradu materijala za konferenciju formirana je grupa za izrad materijala i za tehničke pripreme. Raspravljano je i o izrazu teza kojih bi se trebalo pridržavati pri izradi referata.

O planu realizacije neposrednih zadataka na provedenju zaključaka VIII kongresa govrio je općirno predsjednik Idološke komisije Paško Biki Plan rada predviđa prorad ovih zadataka na dulju etapu kroz raznovrsne forme. Cjelokupan posao bit će podijeljen na oblasti privrede, prosvjete, zdravstva, uprave i sela.

Tom je prilikom raspravljeno o reorganizaciji u komitetu osnivanju osnovnih organizacija u ustanovama.

Prijedlog budžeta za 1965. godinu, koji je usvojen na sjednici Komiteta, predviđa prihod u iznosu od 5,5 milijuna, od kojeg bi iznosa ostalo 4,5 milijuna na raspolaganje Općinskom komitetu.

Iako Komitet nema svog automobila, bilo je potreba da se donose Pravilnik o upotrebi putničkih automobila, što je i učinjeno na ovog sjednici.

Na kraju plenarne sjednice zaključeno je da se do izvanredne konferencije Općinski komitet sastane na još jednoj sjednici, na kojoj bi, međ ostalim, saslušao izvještaj koji bi bit podnesen na izvanrednoj općinskoj konferenciji. (c)

pretatori zabavnih melodija nastupili su prošlog petka dvorane. Pjevače je vrlo sigurno pratio ansambl Aleksandra Subote.

Gostovanje renomiranih pjevača u Drnišu omogućilo je produženje za obradu i primjenjivih plastičnih masa »Dalmacije« koje je, pored toga otkupilo prvu predstavu članove svoga kolektiva. (c)

Zapisi o dobrim ljudima

Modne revije i maškare

ILI MATURANTSKO ODIJELO

Zima je.

Kad dođemo usred zime, počinje, a uskoro zatim i prestaje, šibenski kulturni život. Neki vjerojatno tako i ne misle. Ako takvih ima, onda su to sigurno oni kojima je standard omogućio da uspostave privatni kulturni život. Ali ja ne mislim da govorim o većini. A većina ne čeka na odluke komisije koja bdje i izgara nad našom domaćom nezbrinutom kulturom, kojoj će, možda, još jednom iz nepoznatih (ili subjektivnih) razloga biti podmetnuta nogu.

Većina građana, odnosno stanovnika ovoga grada, očekuje maturantske plesove i maškare, koji se umalo ne poistovještije.

Iako tako zbolnici misle, između maškara i maturantskih plesova postoji velika razlika. Ona se sastoji uglavnom u tome što nitko nikada za maškare nije nabavljao haljine i odijela iz inozemstva, a za plesova i jeste i hoće opet.

Da se razumijemo, ja nemam ništa protiv haljina iz inozemstva. Draže su mi naše domaće, ali što se tu može?! Hoće majke da vide svoje jedinice u svilu i brokату, ali svakako da to nije »made in Jugoslavija«. Neka im je na čast! I neka se siete naših nogometšaša, koji su u Londonu htjeli kupiti engleske dresove. Kad su se vratili u domovinu i počeli hvaliti dresove, tek onda su primijetili firmu »Nada Dimić«.

U moje vrijeme bilo je također maturantskih plesova. I onda su to bile više modne revije nego zabave mladih. Sjećam se: majka jednoga mog druga prodala je njivu da kupi sinu odijelo. Ja nisam išao na ples — nisam imao ni njive ni ušteđevine.

I danas je slično. Nekima će standard omogućiti da zabliztaju. Nekima i neće. Mnogi će još jednom osjetiti kako svi nismo jednaki i neće doći na SVOJ MATURANTSKI PLES.

Na kraju da kažem i ovo: haljina je forma. A sadržaj je, bar za mene, uvijek bio ispred forme, pogotovu ako je maturantski.

U rupama i na plićacima, u sitnim vratima među otocima i u bistrom moru rastu trave i alge, u kojima se odmaraju, mrijevite i sastaju razne plemenite ribe. Ovo je jedno od najbogatijih predjela ribom na čitavoj našoj obali.

Ova naša da je tako nazovemo. Polinezija, koja bi se sa svojom ljepotom i osobitošću

Otok Murter

To je najsieverniji naseljeni otok arhipelaga. Površina mu iznosi 15,5 km² dužina razvedene obale 38,9 kilometara, a najviša visina 126 m. Godine 1948. imao je samo 3.172 stanovnika. Danas ih je mnogo više. Otok se ističe velikim brojem stabala maslina, osobito na prostoru od mjesta Murtera do Betine koje su zasađene na plodnome diluvijalnom tlu, na kojem dobro rastu i druge kulture biljaka. To je jedan od glavnih razloga da su Murterani dobri zemljoradnici. Na otoku se nalaze 4 mjesta: Murter, Betina, Tišno i Jezera i svako je po nečemu karakteristično: Jezera po ribarima, Murter po naglom razvoju turizma, u Betini je razvijena brodogradnja u kojoj velik broj stanovnika nalazi zaposlenje. Ljepotom se osobito ističe Tišno, koje se nalazi i na otoku i na kopnu a povezuje ga pokretni most. Svako od tih mjesta, međutim predstavlja izvanredni i nenadoknadivi turistički kutak, u kojem se može ugodno, odmarati i ribariti ili brodariti.

Kad je riječ o prirodnim ljepotama ovoga otoka, ne može

možda mjeriti s najliješim predjelima na svijetu, još uvijek je izolirana, pusta i slabo poznata ljudima. Svaki onaj koji jednom vidi to otočje — ne može a da ne začali da ga još jednom vidi, jer ono ostavlja nezaboravan utisak na putnika i namjernika, ribara i turistu, na svakoga izletnika.

može a da ne spomenemo Slanicu, jednu od najliješih plaža na Jadranu. Smjestila se u lijevu uvalu, okrenutu prema zapadu, sa nješčanim dnom i dobro uređenom borovom šumicom, koja je ispunjena velikim brojem lijepih vikend — kućica. U lijetnim mjesecima ona vrvi od domaćih i stranih turista, a raznoboini šatori i kućice daju joj veličanstvenu sliku.

Asfaltna cesta spaja sva mjesta na otoku a pokretni most ih spaja s Maestralom, koja je od neprocjenljive vrijednosti za razvitak turizma na ovom otoku. Pored toga, svakom turistu i u svako doba godine otočani s Murtera mogu pružiti različite vrste povrća i ribe, što je teško naći u drugim našim mjestima.

PREMIJERA »VJENČANICE«

U utorak, 26. siječnja o. g. gostovat će u šibenski ansambl drame Narodnog kazališta iz Splita, koji će na pozornici Narodnog kazališta u šibeniku izvesti komediju suvremenoga izraelskog autora Efraima Kišona »VJENČANICE«. Premijer-

Ogledalo

Karantena

Ma gdje li je taj moj prijatelj? Nema ga u javnosti gotovo mjesec dana. Jednostavno se iskopčao iz društvenog života. Ne dolazi na sastanke, nema ga u kavani. Gdje li se samo zaboravio?

Da nije bolestan?

Najbolje je da ga potražim kod kuće.

Pozovim. Otvorio me njegovu supruga.

— Nije, nije bolestan. Živ je i zdrav! Eno ga u primaćo sobi. Da ti pravo kažem, dosadio mi je ovoj zadnji mjesec dana. Ne bi ga sam čavo izvukao. Naprosto osjećam kako mi smeta

— Odakle ta nagla promjena? — upitam.

— Ne znam. Al kako je kupio televizor, kao da je, bože mi prosti, pobenvio.

— Zdravo, prijatelju! — pozdravim s vrata.

On ni mukat. Ponovim pozdrav.

— A ti si? Sjedi! — izusti on mrzovoljno, i ne obazi rući se.

Siedio sam gotovo čitav sat. On ni čuš ni buš. Jednako brijli u mali ekran. Doznao sam od njegove žena da ne propušta ča ni propagandne emisije. Premda je aktivista, gleda i emisiju u kojoj se pojavljuje i neki Svetac. Ma zamislite: nisam vjerovao da moj prijatelj nije raskrstio se religijom.

— Nisi bio na dva partijska sastanka. — upozorio sam ga pri odlasku.

— A ha! — reče on.

— Raspravljamo o kongresnim materijalima.

— A ha! — opet će on.

— Mogao bi malo do liječnika.

— A ha...

Elr, što ova civilizacija učini od ljudi. Izolira ih od javnog i društvenog života. Jedina prednost je u tome što žene znaju da su im muževi vjerni. Ali, kako vidite iz ovog slučaja, ženama nije pravo što im muževi viećito »smetaju« po kući.

Da! prijatelju, izadi malo u javnost. Bar na kavu ako si ti sastanci dosadili.

MARIN

Andro Kukoč, a kostimografiju Ivica Raunig.

Narodno kazalište šibenik vrši rezervacije ulaznica svakog dana od 8 do 14 sati u tajništvo (telefon 23—32). Prodaja ulaznica na dan predstave od 10 do 12 i od 17 do 20 sati.

Iz diplomske radnje Ante Kale, diplomiranog ekonomiste. Ovo objavljujemo i kao naš prilog razvoju turizma.

1. šibenski arhipelag

On se sastoji od velikog broja sunčanih otoka i otočića koji obiluju lijepim uvalama i plažama. Bistvo more puno raznovrsne ribe i čisti morskii zrak daju mu posebnu vrijednost.

Plovidba među tim otocima, a osobito kad se zađe u Kornatsko otočje, pruža posebno zadovoljstvo svakom turistu. Steta je što su to prirodne ljepote još uvijek slabo pristupačne i slabo poznate među turističkim svijetom. Tu se čovjek, udaljen od gradske buke i jurnjave, može dobro odmoriti.

Ako promatramo funkcije koje imaju ti brojni otoci, vidjet ćemo da su to vinogradarski, maslinarski, voćarsko-povrtnarski ili stočarski otoci, otoci ribara, pomoraca, otoci iseljenika, brodograditelja, turistički otoci, svjetioničarski otoci (Blitvenica) i velik broj pustih otoka.

U daljnjem izlaganju dat ćemo njihov detaljniji prikaz.

Kornati

To je naša Polinezija, jer na površini od 320 km² ima 110 otoka i otočića, i to nekih s fantastičnim horizontalnim i vertikalnim oblicima. To je naše otočje pusto, nenapućeno i rijetko gdje obrađeno. Na Kornatima je najvećim dijelom neplodno tlo, ali je zato »plodno« more.

Oni su »morska tvrđava i sklonište« i skup nepomičnih ratnih brodova. To su krajevni ribara, a ne ratara. Za njih se priča da ih ima kao i dana u godini. Nigdje se naše otočje nije tako usitnilo kao tu. Uza svu tu usitnjenost — na njima vidimo neki red. Južno od Pašmana nalazi se otok i otočje Sito. Dijeli ga kanal. Južno od Sita nalazi se otok Zuto, koji je odijeljen od Kornata Žutskim kanalom. Južno od Zuta je otok Kornat. Južno od njega je dugi niz razbijenih otočića. Jedan se zove Pijat, jer je okrugao i ravan, crn od alga. Neki su u slojevima kao krune (zato su ih prozvali Krunski), ali većinom su odsječeni prema jugu i strmi, kao na

primjer otočić Pulora. Teško se voziti kroz tu mikroneziju. Morar se u njima boji plićaka i sjaka. U tim kanalima su se nekad krili naši gusari. Oni su bili od velikog značaja za vrijeme ratova na Jadranu, pa i za vrijeme drugoga svjetskog rata, kada je naša vojska imala u njima bolnice i utvrde, skloništa i brigade.

U Kornatima ima bezbroj lijepih motiva. U tihooj noći, kad se ulovi golema množina ribe, danju — kada se gledaju goleme masline, mramor koji se vadi podno glavice Opatia; stoka koja se gaji na pustim otocima bez stočara — sve to veseli čovjeka. Kao što je divan pogled s Bošavske kapele, isto je tako divan pogled i s najjužnije tačke Kornata, s Opatia. Na pućini mora »pliva« nekoliko stotina otoka. Sit, Žut, Kornat i razbijeno otočje pred južnom obalom Kornata nekad su sačinjavali tri gorske kose i dvije udoline. U dvije udoline prodro je more, kada je silazilo naše kopno, a gorske kose ostale su kao otoci. Najjužnija i najniža gorska kosa isječena je na stotinu otočića.

gradske vijesti

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera francuskog filma »LUPEŽI VELIKOG SRCA« — do 21. I)
 Premijera domaćeg filma »NARODNI POSLANIK« (22. do 24. I)
 Američki film: »OLUMPINA BRODA MERI DIR« (25. I)
 »20. APRILA«: premijera engleskog filma »OBIJAC« (do 24. I)
 Premijera sovjetskog filma »KCI PUKA« (25—26. I)
 »SIBENIK«: premijera talijanskog filma »OGNJEM I MACEM« (do 24. I)
 Premijera bugarskog filma »MALI KAPETAN« (do 24. I)

DEZURNE LJEKARNE

Do 22. I — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.
 Od 23. do 28. I — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.

ROĐENI

Lovor, Metoda i Mire Skugor; Linda, Borisa i Marije Jablan; Mladen, Bože i Nedjeljke Simić; Alenko, Mladena Milčić i Gašper Jelovčić; Milena, kap. Petra i prof. Sonje Bašić; Jela, Marka i Danice Gotovac; Blaženka, Marka i Ane Perica; Mladen, Mate i Marije Anđelić; Ksenija, Ante i Blaženke Salaman; Anđelko, Josipa i Marije Marčić; Goran, Tomislava i Mirjane Roca; Irena, Petra i Janje Lovrić; Vladimir, Tomislava i Vanje Burjanek i Branka, Ante i Ane Mišura.

VJENCANI

Radović Božo, penzioner — Jelovčić Antulica, domaćica; Đorđević Milan, podoficir JNA — Milankov - Šizgorić Mira, domaćica; Rak Ive, lijevač — Spahića Jaga, radnik; Parać Ante, službenik — Stipić Anka, frizerka; Šišović Momir, podoficir JNA — Klarić Frana, službenik i Trzin Uroš, službenik — Sparada Antula, radnik.

UMRLI

Brajković Frane pok. Ante, star 67 godina; Grandaš Mate pok. Pave, star 66 godina; Rora Mara rođena Koštan, stara 87 godina; Papak Tonka rođena Erceg, stara 58 godina; Gojanović Ante pok. Tome, star 67 godina; Konjevoda Sime pok. Marka, star 66 godina; Drezga Božo pok. Petra, star 51 godinu; Bukić, Stana rođena Marišić, stara 83 godine i Šnerba Martin pok. Mate, star 63 godine.

ZAHVALA

Povodom smrti našeg dragog i nezaboravnog supruga i oca

VUKASINOVIC PETRA pok. PETRA

ovim putem najtoplije zahvaljujemo svim prijateljima i znancima koji su s nama u teškim časovima dijelili tugu i učestvovali na posljednjem ispračaju.

Zahvaljujemo organizaciji Saveza boraca, Socijalističkom savezu bloka Obala kao i sindikalnoj podružnici Ugostiteljskih radnika na pomoći i pažnji. Velika hvala dru. S. Grubišić - Čabu na pažnji i pomoći koju je do zadnjeg časa pružao našem dragom pokojniku.

Zahvaljujemo se mnogo i dru. gu Frani Mrduljašu.

Tugujuća supruga i kćerka

ZAHVALA

Prigodom smrti našega supruga i tate, zahvaljujemo se svima koji su, bilo usmeno, bilo pismeno izrazili saučestje, okitili o dar cvijećem i otpratili ga na vječni počinak. Posebno hvala dr. Čiri Duhoviću i dr. Branku Andrejeviću.

Ercegović Šima i dr. Neda

ISPRAVAK

U zadnjem broju lista, u članku »Jedan mali radni kolektiv«, potkrala se greška; pod fotografijom druga Veljka Martinovića stoji: tehnički rukovodilac. Međutim, treba da piše: Veljko Martinović, šef proizvodnje, jer ta ekonomska jedinica spada pod rukovodstvo tehničkog rukovodioca Milivoja Mravka.

Razgovor s plivačem Mircem Martinovićem

Boriti se za prvo mjesto

Ljubiteljima plivačkog sporta širom zemlje poznato je ime plivača PK »Sibenik« Mira Martinovića, koji je prošle sezone postigao dosta dobre uspjehe. U anketi »Slobodne Dalmacije« Martinović je izabran među 10 najboljih plivača Jugoslavije za 1964. godinu.

S obzirom da je prošle godine završio Srednju ekonomsku školu i upisao se na Ekonomski fakultet u Rijeci, prošlih dana razgovarali smo s njim o njegovim uspjesima u ovoj godini i o plasmanu PK »Sibenik«. On se vrlo rado odazvao našoj molbi i evo što nam je rekao:

Kad ste počeli trenirati?

— Prvog prosinca prošle godine, poslije ljetne sezone, prvi put sam ušao u vodu, i to u zimskom bazenu plivačkog kluba »Primorje« iz Rijeke, pod rukovodstvom trenera »Primorja« Svebera. Prvih dana trenirao sam samo jedanput, a kasnije sam trenirao i dva puta. Kad se vratim u Rijeku, tj. od 1. veljače, trenirat ću dva puta dnevno po 4 sata provedena u vodi. Od 2. do 4. travnja u Rijeci se održava ovogodišnje zimsko prvenstvo države i želim da se za to prvenstvo spremim što bolje.

Koje ćete discipline plivati?

— 400 m slobodno, 800 ili 1500 metara, jer smo čuli da se ove godine još ne zna hoće li se plivati 800 ili 1500 metara, te 200 metara leptir.

Kakve rezultate očekujete?

— Ove godine, kao nikad dosad, konkurencija će biti dosta jaka i ja se nadam ulasku u finale na 800 ili 1500 metara, na osvajanje jednoga od prva tri mjesta. I u ostalim disciplinama borit ću se da uđem u finale.

S obzirom da trenirate u Rijeci, hoćete li u ovogodišnjoj sezoni plivati za PK »Sibenik«?

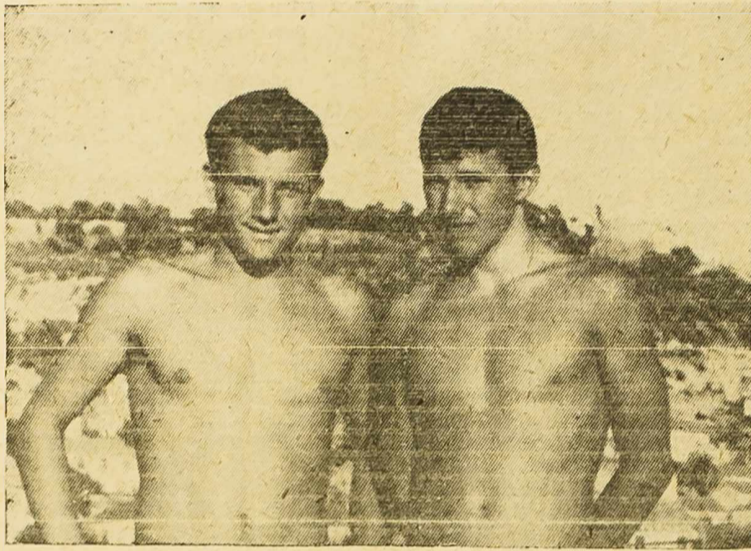
— Sigurno je da hoću.

Jeste li dobili stipendiju?

— Nisam. U Sibeniku mi nikako nisu mogli dati stipendiju, jer, navodno, misle da meni stipendija nije potrebna.

Izgledi PK »Sibenik« u ovogodišnjoj plivačkoj sezoni?

— Borit ćemo se za prvo mjesto u Drugoj ligi, a to ne znači da ćemo ući u Prvu ligu, gdje je konkurencija dosta jaka. Ekipa će nastupiti u istom sastavu kao i prošle godine, jedino nam neće nastupati Karlović, koji se prošle godine oprostio s našim klubom. U prošlom prvenstvu plivači i plivačice našeg kluba bili su najmlađa ekipa u saveznom takmičenju, i baš zbog toga ove godine očekujemo dobre rezultate i ulazak u najviši razred. U tome će nam najviše pomoći ponovni dolazak za trenera Tonija Petrića. — da —

MALI OGLASNIK

MIJENJAM dvosobni komforni stan na Subićevcu za jednosobni komforni stan u centru Sibenika. Obratiti se na adresu: Pavle Lučev, Sibenik, Rade Končara 10.

Diskusija na skupovima SSRN

(Nastavak sa 1. strane)

pošto braća, što predstavlja porast od 22 posto u odnosu na 1962. godinu. Kad je riječ o članarini, na plenumu je kazano da je prilikom izbornih konatanata kritikovao odbore diskutanata pritikovao odbore mjesnih organizacija i podružnica, ističući da se, u stvari, sakupljanje članarine ne organizira, već da se to čini kampanjski svaka tri ili četiri mjeseca, a u dobrom dijelu organizacija samo jedanput u godini — obično pri kraju. Kao rezultat toga, u 1964. godini ubrano je 4 milijuna članarine, a trebalo je sakupiti još toliko.

IZBOR I POSJEĆENOST SASTANAKA

Izbor novih rukovodstava vršen je prema dogovorenim stavovima u pogledu načina provođenja izbora i u pogledu kriterija. Na plenumu je kazano da se, unatoč nepostojanju potpunih podataka o sastavu novih odbora, može kazati da je njihova struktura u svakom pogledu povoljnija nego što je bila na prošlim izborima i da u većini odražava strukturu članstva Izbori u podružnicama za odbore i delegate za konferencije mjesnih organizacija vršeni u mjesnim organizacijama za odbore i delegate za općinsku konferenciju vršeni su tajnim glasanjem u svim organizacijama i bez kandidacionih komisija. U svim organizacijama bio

je daleko veći broj predloženih od broja koji se birao. Rezultati koji su postignuti na tim izborima, kako po broju glasača (95 posto članstva), tako i po sastavu novoizabranih odbora, više su nego zadovoljavajući.

Međutim, konstatirano je da je prilikom izbornih konferencija primijećeno slabo prisustvo radnika iz proizvodnih organizacija, naročito na gradskim konferencijama. Plenum je naglasio potrebu da se podrobnije analizira ta pojava. Što se tiče pristupa članstva, u prosjeku je konferencijama prisustvovalo 140 članova, na selu 80, a u mjesnim organizacijama koje nemaju podružnica prisustvo je bilo temeljeno na delegatskom principu. Ocjenjujući izborne konferencije, plenum je konstatirao da su one bile uspješne i da znače korak naprijed u odnosu na dosadašnje godine. Međutim, konferencije su ukazale i na određene probleme kojima bi se ubuduće trebalo više baviti i svestranije ih sagledavati.

Posljednji plenum Općinskog odbora Socijalističkog saveza raspravljao je i o predizbornim pripremama. I u odnosu na to aktualno pitanje dao je informaciju predsjednik Općinskog odbora SSRN Sibenik, drug Josip Ninić. U svome rezimeu plenum je dosadašnje pripreme za predstojeće izbore za organe vlasti na području šibenske komune ocijenio kao veoma dobre i pravovremene.

izviđače i da se najtoplije zahvalim drugovima iz Izvršenog odbora Saveza izviđača općine Sibenik.

Juras Ante, VP 3215/22 Bileća

POSTOVANA REDAKCIJO!

Pošaljite mi broj tekućeg računa za »Sibenski list« i sve brojeve za 1965. godinu. Naime, preplatit ću se za sada samo za 6 mjeseci. Ukoliko bude list zanimljiv, tj. ako bude u njemu manje konferencija i prilično dugih članaka, koje se može napisati kratko i jasno, onda ću biti vaš stalni preplatnik i suradnik.

Drugarsko pozdrav!

Boško Hujević, Izola

RIJEČ REDAKCIJE:

Druže Boško, naš list će ubuduće donositi što različite napise i članke, a manje kratke vijesti, i to tako da zaista zadovoljimo naše čitaoce.

Odbojkaški kup Hrvatske

U nedjelju je odigrano završno takmičenje za odbojkaški kup Hrvatske. U Sibeniku je »Elisa« i Zadra tek u 5. setu uspjela pobijediti reprezentaciju šibenskog podsaveza sa 3:2 (8:15, 15:11, 15:8, 7:15, i 15:13).

Sibenik: Kursar, Mačukat, Antić, Baljkas, Cukrov, Grbelja i Mitrović.

Elisa: Bergan, Selinagić, Vintić, Trišić, Cafarin, Perafilov, Perin, Pribarić i Koša.

U prvom setu reprezentacija Sibenika, predvođena odličnim Kursarom, vrlo je lako dobila set sa 1:8, i kad se mislilo da će u drugom setu Sibenik također uspjeti savladati dosta nesređenu ekipu gostiju, dogodilo se obrnuto, i Zadranu su dobili set sa 15:11. I u trećem setu gosti su bili bolji i zasluženo su pobijedili sa 15:8. Četvrti set je bio jedan od najljepših i Sibenčani su ponovili dobru igru iz prvog seta i pobjedom od 15:7 izjednačili su rezultat na 2:2.

U petom, odlučujućem setu ove utakmice vodila se zaista dramatična igra. Najprije su domaći povelili sa dva poena razlike a zatim gosti iz dva servisa izjednačili na 2:2. Kod stanja 12:8 za Sibenčane svi gleda-

oci su mislili da će Sibenčani pobijediti, međutim, dogodilo se ono što se u sportu često događa, a to je da se igra preokrenula u korist protivnika i Zadranu su na kraju dobili taj set sa 15:13 i time pravo na daljnje učešće u završnim borbama kupa Hrvatske. Najbolji igrači ovoga susreta bili su Cafarin i Kursar.

Utakmicu je u sali DTO »Partizan« pred oko 200 gledalaca dobro vodio Bukić. (da)

* * *

BAKMAZ NA PRIPREMAMA OMLADINSKE REPREZENTACIJE

U sportskom centru u Makarskoj u subotu su počele 15-dnevne pripreme omladinske nogometne reprezentacije Jugoslavije. Pod vodstvom predsjednika Komisije za podmladak Nogometnog saveza Jugoslavije i trenera naša reprezentacije Miljana Miljevića na pripreme je pozvano 20 igrača, od kojih će biti sastavljena omladinska reprezentacija za ovogodišnje takmičenje UEFA. Na pripreme je također pozvano i 26 perspektivnih igrača koji će dogodne braniti boje naše mlade reprezentacije. Među tim, kandidatima nalazi se i jedan junior NK »Sibenika«, koji je, po mišljenju trenera Miljanica, jedan od najperspektivnijih mladih igrača, o ta je Branko Bakmez. Kako nam je rekao trener juniora »Sibenika« Stojan Mileta, koji se također sada nalazi u Makarskoj, u drugoj polovici tih priprema u Makarsku će doputovati još jedan junior, koji će pred stručnim žirijem pokazati svoje kvalitete, a to je lijevo krilo Lemešić. (da)

* * *

SUTRA GODISNJA SKUPSTINA NA NK »SIBENIK«

U dvorani Društvenog doma sutra (u četvrtak) će se održati redovna godišnja skupština Nogometnog kluba. Na skupštini će se raspravljati o radu kluba u prošloj godini, te o još nekim problemima u nogometnom sportu u našoj zemlji. Obavještavaju se članovi i prijatelji kluba da skupštini neizostavno prisustvuju.

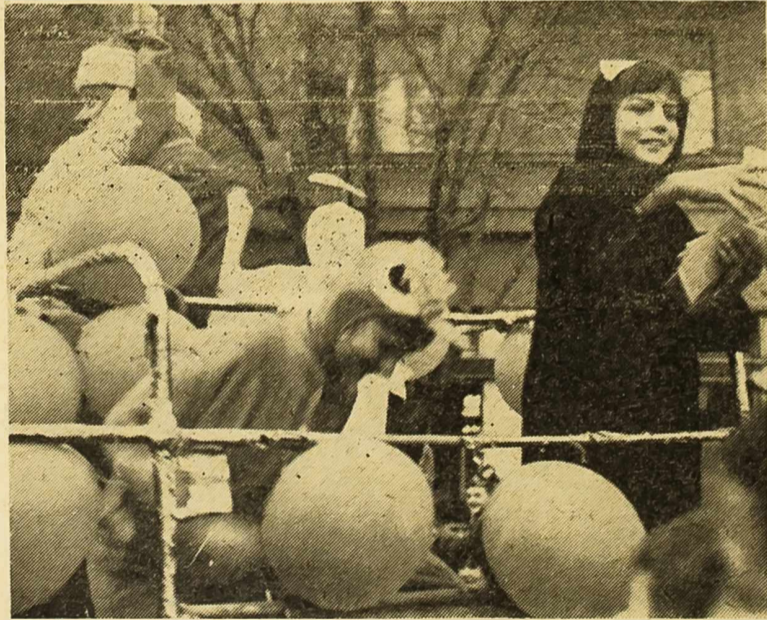
Početak skupštine zakazan je za 17 sati.

Naši prijedlozi

HUMOR

Predlažemo da se kulturno-zabavni život omladine organizira tako da on bude zaista privlačan suvremen i konstantan (vidi sliku). Ovakav način razonode bolji je nego nikakav.

KULTURNO - ZABAVNI ŽIVOT

PRIVREDA

Budući da ovu sliku iz tehničkih razloga nismo mogli prije objaviti, donosimo je sada. Kako je zastario i tekst koji je trebao pod njom biti napisan, to predlažemo slijedeći tekst:

Kad bi radili oni radnici iz naših privrednih organizacija koji su stalno na bolovanju, Djed Mraz bi našoj komuni mogao ovako bacati pune »kesice« milijuna.

RADIO-STANICA

Kako se oskudica šibenske radio-stanice osjeća sve više, predlažemo našem suradniku da se već jednom uputi u potragu za njom i da utvrdi koliko je već sredstava utrošeno za nju.

Ono o čemu nemamo sliku, odnosi se na privredni kriminal; molimo da nam je pošaljete.

UDRUZENJE KNJIGOVODA HRVATSKE u SURADNJI S ODJELOM ZA DOPISNO OBRAZOVANJE ZAVODA BIROTEHNIKE

UPISUJE

u I semestar Dopisne ekonomske škole knjigovodstvenog smjera. UVJETI UPISA:

1. Završena osnovna (osmogodišnja) ili njoj ravna škola (sedmogodišnja škola sa završnim ispitom, četiri razreda prijašnje gimnazije — mala matura, četiri razreda građanske škole ili dvogodišnja škola za opće obrazovanje radnika).
2. Najmanje 3 godine radnog staža na knjigovodstvenim poslovima.

TRAJANJE SKOLOVANJA:

Skolovanje traje dvije i pol godine (V semestara). Rok upisa: 31. I 1965. Sve potrebne obavijesti mogu se dobiti u Udruženju knjigovoda Hrvatske, Zagreb, Ulica 8. maja broj 42 — telefon 36-613.